

„Aspire V7“ ir „V5“ serijos (14 col.) Naudotojo vadovas

© 2013. Visos teisės saugomos.

Aspire V7 & V5 Series (14")

Kam taikoma: Aspire V7-482 / V7-481 / V5-473G / V5-473 / V5-472G / V5-472 / V5-452G

Ši pataisa: October 2013

Užsiregistruokite ir gaukite „Acer ID“, po to įjunkite „Acer“ nuotolinių failų funkciją.

Pradžios ekrane atverkite „Acer“ portalą, kad užsiregistruotumėte „Acer ID“ gauti arba prisijungtumėte, jei „Acer ID“ jau turite.

Yra trys rimtos priežastys, kodėl turėtumėte gauti „Acer ID“:

- Galimybė nuotoliniu būdu pasiekti savo kompiuterį iš kitų įrenginių, naudojantis mūsų nemokama „Acer“ nuotolinių failų programėle
- Galimybė gauti naujausius pasiūlymus ir informacijos apie gaminius.
- Galimybė užregistruoti savo įrenginį garantinėms paslaugoms gauti.

Papildomos informacijos rasite „AcerCloud“ svetainėje:

www.acer.com/acercloud

Modelio numeris: _____

Serijos numeris: _____

Pirkimo data: _____

Pirkimo vieta: _____

TURINYS

Dalykai, kuriuos reikia atlikti pirmiausia	6	Jungimasis prie 3G tinklo.....	41
Instrukcijos jums	6	„Bluetooth“ jungties naudojimas	42
Pagrindinė priežiūra ir patarimai kompiuterio naudojimui.....	6	„Bluetooth“ įjungimas ir išjungimas	42
Kompiuterio įjungimas ir išjungimas.....	6	„Bluetooth“ įjungimas iš „Windows 8.1“.....	42
Kompiuterio priežiūra	7	„Bluetooth“ įrenginio įtraukimas	44
KS adapterio priežiūra	8	BIOS naudmena	48
Valymas ir techninis aptarnavimas	8	Sistemos įkrovimo seka	48
Ekskursija po jūsų Acer nešiojamąjį kompiuterį	9	Slaptažodžių nustatymas.....	48
Ekrano vaizdas	9	Kompiuterio apsauga	49
Klaviatūros vaizdas.....	10	Kompiuterio apsaugos užrakto naudojimas	49
Vaizdas iš kairės	11	Slaptažodžių naudojimas.....	49
Informacija apie USB 3.0	11	Slaptažodžių įvedimas	50
Vaizdas iš dešinės	12	Maitinimo valdymas	51
Informacija apie USB 3.0	12	Energijos taupymas	51
Vaizdas iš užpakalio	13	Baterija	53
Informacija apie USB 3.0	14	Baterijos savybės.....	53
Vaizdas iš apačios.....	15	Baterijos įkrovimas	53
Naudojimasis klaviatūra	16	Baterijos tarnavimo laiko optimizavimas	54
Užrakto klavišai ir integruota skaičių klaviatūra	16	Baterijos įkrovimo lygio patikrinimas	55
Spartieji klavišai	17	Įspėjimas apie baterijos išsikrovimą.....	55
„Windows“ klavišai.....	19	Keliavimas su kompiuteriu	56
Liečiamasis laukelis	20	Atsijungimas nuo darbalaukio.....	56
Jutiklinio kilimėlio pagrindai	20	Pernešimas iš vienos vietos į kitą	56
Jutiklinio kilimėlio gestai	21	Kompiuterio paruošimas	56
Atkūrimas	22	Ką pasiimti į susitikimus	57
Atsarginės kopijos sukūrimas	22	Kompiuterio pasiėmimas namo	57
Tvarkyklių ir programų atsarginių kopijų kūrimas.....	25	Kompiuterio paruošimas	57
Sistemos atkūrimas	27	Ką pasiimti su savimi	58
Tvarkyklių ir programų įdiegimas iš naujo.....	28	Pagal aplinkybes.....	58
Grįžimas į ankstesnę sistemos momentinę kopiją.....	30	Namų biuro įrengimas.....	58
Sistemos gražinimas į gamyklinę būseną	31	Keliavimas su kompiuteriu	59
Atkūrimas iš „Windows“	32	Kompiuterio paruošimas	59
Atkūrimas iš atkūrimo atsarginės kopijos.....	35	Ką pasiimti su savimi	59
Jungimasis prie interneto	39	Pagal aplinkybes.....	59
Prisijungimas kabeliu.....	39	Tarptautinės kelionės su kompiuteriu	60
Integruota tinklo funkcija	39	Kompiuterio paruošimas	60
Prisijungimas belaidžiu būdu	40	Ką pasiimti su savimi	60
Prisijungimas prie belaidžio LAN	40	Pagal aplinkybes.....	60
		Acer keitiklio prievadas	62
		Atminties kortelių skaitytuvai	63
		Jungčių parinktys	63
		Vaizdo ir garso jungtys	65
		HDMI	66

Universali nuosekioji magistralė (USB)	67	Kas tai yra „Microsoft“ ID (paskyra)?	81
Dažniausiai užduodami klausimai	70	Kaip įtraukti į „Internet Explorer“ parankinių?	81
Aptarnavimo užklausa	73	Kaip patikrinti, ar nėra „Windows“ naujinių?	81
Sistemos „Windows 8.1“ naudojimo patarimai	74	Kur gauti daugiau informacijos?	82
Kaip rasti meniu Start (Pradėti)?	74	Gedimų diagnostika	83
Kas tai yra „Pagrindiniai mygtukai“?	75	Gedimų diagnostikos patarimai	83
Ar galima po sistemos įkrovimo iškart pamatyti darbalaukį?	75	Klaidų pranešimai	83
Kaip persijungti tarp programų?	75	Internetas ir saugumas tinkle	85
Kaip išjungti kompiuterį?	76	Pirmieji žingsniai tinkle	85
Kaip atrakinti kompiuterį?	76	Kompiuterio apsauga	85
Kaip pritaikyti kompiuterį asmeniniams poreikiams?	77	Pasirinkite interneto paslaugų teikėją	85
Kur dingo mano programos?	79	Tinklo jungtys	87
		Pirmyn į internetą!	89
		Saugumas	90

Naudojimosi pradžia...

A decorative graphic consisting of several overlapping, curved bands in shades of green, extending from the left edge of the page towards the right, positioned below the main title.

Šiame skyriuje rasite tokias temas:

- Naudinga informacija apie tai, kaip prižiūrėti savo kompiuterį ir savo sveikatą
- Kur yra maitinimo mygtukas, priedai ir jungtys
- Jutiklinio kilimėlio ir klaviatūros naudojimo patarimai bei triukai
- Kaip paruošti atkūrimo atsargines kopijas
- Prijungimo prie tinklo ir naudojimosi „Bluetooth“ ryšiu rekomendacijos
- Informacija apie tai, kaip naudotis „Acer“ įdėtąja programine įranga

DALYKAI, KURIUOS REIKIA ATLIKTI PIRMIAUSIA

Norėtume padėkoti, kad pasirinkote šį „Acer“ nešiojamąjį kompiuterį savo mobiliojo darbo su kompiuteriu poreikiams tenkinti.

Instrukcijos jums

Tam, kad palengvintume Jums naudojimąsi „Acer“ nešiojamuoju kompiuteriu, parengėme kelias instrukcijas:

Pirmiausia **Sąrankos vadovas** padės jums nustatyti savo kompiuterį.

Trumpoje instrukcijoje pateikiama informacija apie pagrindines jūsų įsigyto kompiuterio savybes ir funkcijas. Išsamesnės informacijos apie tai, kaip padaryti kompiuterį produktyvesniu, rasite **Naudotojo vadove**. Šioje instrukcijoje išsamiai aprašoma tokia informacija, kaip sisteminiai failai, duomenų atstatymas, kompiuterio galimybių aprašymas ir gedimų diagnostika. Be to, čia rasite informacijos apie bendrąsias taisykles ir nešiojamojo kompiuterio saugos pranešimus. Jį galima pasiekti darbalaukyje: dukart spustelėkite žinyno piktogramą ir pasirodžiusiame meniu spustelėkite **User's Manual** (Naudotojo vadovas).

Pagrindinė priežiūra ir patarimai kompiuterio naudojimui

Kompiuterio įjungimas ir išjungimas

Jei norite išjungti kompiuterį:

- Pasinaudokite „Windows“ išjungimo komanda: Paspauskite „Windows“ klavišą + <C>, spustelėkite **Parametrai** > **Maitinimas**, tada spustelėkite **Išjungti**.

Jei jums reikia trumpam išjungti kompiuterį, tačiau nenorite jo išjungti visiškai, galite jį *Užmigdyti*, spustelėdami maitinimo mygtuką.

Galite „užmigdyti“ kompiuterį paspaudę tiesioginį užmigdymo klavišą <Fn> + <F4>.

Pastaba

jei įprastai nepavyksta išjungti kompiuterio, paspauskite ir palaikykite maitinimo mygtuką daugiau nei keturias sekundes, kad kompiuteris išsijungtų. Jei išjungėte kompiuterį ir norite jį vėl įjungti, prieš įjungiant palaukite bent porą sekundžių.

Kompiuterio priežiūra

Kompiuteris tarnaus puikiai jei bus atitinkamai prižiūrimas.

- Nelaikykite kompiuterio tiesioginiuose saulės spinduliuose. Nedėkite šalia šilumos šaltinių, tokių kaip radiatorius.
- Nelaikykite kompiuterio temperatūroje žemiau 0° C (32° F) ar aukščiau 50° C (122° F).
- Nelaikykite kompiuterio magnetiniuose laukuose.
- Nelaikykite kompiuterio lietuje ar drėgmėje.
- Nepilkite vandens ar kokių kitų skysčių ant kompiuterio.
- Nelaikykite kompiuterio ten, kur jis gali būti sukrėstas, kur didelė vibracija.
- Saugokite kompiuterį nuo dulkių ir purvo.
- Niekada nieko nedėkite ant kompiuterio viršaus.
- Netrenkite kompiuterio ekrano jį uždarydami.
- Niekada nedėkite kompiuterio ant nelygaus paviršiaus.

KS adapterio priežiūra

Pateikiame kelis patarimus dėl KS adapterio priežiūros:

- Nejunkite adapterio prie jokio kito prietaiso.
- Nelipkite ant maitinimo laido ir ant jo nedėkite jokių sunkių daiktų. Atsargiai patraukite maitinimo laidą ir kitus laidus nuo parėjimo tako.
- Atjungdami maitinimo laidą, netraukite už laido, o traukite kištuką.
- Bendras pajungtų prietaisų amperažas neturi viršyti maitinimo laido nurodytojo amperažo jei naudojamas ilginamasis laidas. Be to, visų įjungtų į vieną maitinimo lizdą prietaisų bendras srovės stipris neturi viršyti saugiklio rodiklio.

Valymas ir techninis aptarnavimas

Valydami kompiuterį, laikykitės šių nurodymų:

1. Išjunkite kompiuterį.
2. Atjunkite KS adapterį.
3. Naudokite minkštą sudrėkintą audinį. Nenaudokite skystų ar aerosolinių valiklių.

Jei netyčia:

- Kompiuteris nukristų arba būtų apgadintas jo korpusas;
- Kompiuteris tinkamai neveiks

Žiūrėkite **žr. Dažniausiai užduodami klausimai p. 70.**

EKSKURSIJA PO JŪSŲ ACER NEŠIOJAMĄJĮ KOMPIUTERĮ

Atlikę kompiuterio sąranką kaip parodyta Sąrankos vadove, supažinkite su savo naujuoju Acer kompiuteriu.

Ekranas vaizdas

#	Piktograma	Elementas	Aprašas
1		Internetinė kamera	Internetinė kamera, skirta vaizdo ryšiui užmegzti. <i>Šalia internetinės kameros šviečianti lemputė rodo, kad kamera yra aktyvi.</i>
2		Ekranas	Pateikiamas kompiuterio rodomas vaizdas.
3		Mikrofonai	Vidiniai stereomikrofonai garso įrašymui. <i>Tik tam tikri modeliai turi du mikrofonus, kiti modeliai turi vieną mikrofoną po liečiamuoju laukeliu.</i>

Klaviatūros vaizdas

#	Piktograma	Elementas	Aprašas
		Maitinimo indikatorius	Nurodo kompiuterio energijos sistemas būklę.
1		Akumuliatoriaus indikatorius	Nurodo baterijos būklę. <i>Įkraunama:</i> Kraunantis baterijai lemputė šviečia oranžine spalva. <i>Visiškai įkrauta:</i> Lemputė dega mėlynai.
2		Klaviatūra	Skirta duomenims į kompiuterį įvesti. <i>Žr. „Naudojimasis klaviatūra“ p. 16.</i> <i>Nenaudokite klaviatūros apsaugų ar panašaus dangalo, nes klaviatūroje yra aušinimui skirtų ventiliacijos angų.</i>

#	Piktograma	Elementas	Aprašas
3		Liečiamasis laukelis	Lietimui jautrus įrenginys. <i>Jutiklinis kilimėlis ir pasirinkimo mygtukai sudaro vieną paviršių. Norėdami spustelėti kairiuoju mygtuku, stipriai paspauskite jutiklinio kilimėlio paviršių. Norėdami spustelėti dešiniuoju mygtuku, stipriai paspauskite apatinį dešinįjį kampą.</i>

Vaizdas iš kairės

#	Piktograma	Elementas	Aprašas
1		Nuolatinės srovės (NS) įvadas	Skirtas prijungti kintamosios srovės (KS) adapteriui.
2		USB prievadas	Skirtas prijungti USB įrenginius.
3		Maitinimo mygtukas	Įjungia ir išjungia kompiuterį.

Informacija apie USB 3.0

- Su USB 3.0 suderinami prievadai yra mėlyni.
- Dera su USB 3.0 ir senesniais įrenginiais.
- Siekdami užtikrinti optimalų našumą, naudokite USB 3.0 sertifikuotus įrenginius.
- Nustatyta pagal USB 3.0 („SuperSpeed USB“) specifikaciją.

Vaizdas iš dešinės

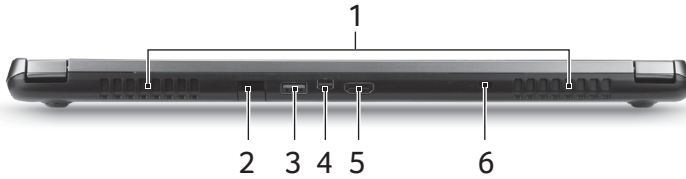

#	Piktograma	Elementas	Aprašas
1		Ausinių / garsiakalbio lizdas	Skirtas garso įrenginiams prijungti (pvz., garsiakalbiams, ausinėms) arba ausinėms su mikrofonu.
2		SD kortelių skaitytuvas	Skaito vieną „Secure Digital“ kortelę (SD arba SDHC). <i>Norėdami išimti kortelę, tiesiog ištraukite ją iš lizdo. Kortelė išsikiša iš kompiuterio šono. Patikrinkite, ar nebus pažeista kortelė.</i>
3		USB prievadas	Skirtas prijungti USB įrenginius.

Informacija apie USB 3.0

- Su USB 3.0 suderinami prievadai yra mėlyni.
- Dera su USB 3.0 ir senesniais įrenginiais.
- Siekdami užtikrinti optimalų našumą, naudokite USB 3.0 sertifikuotus įrenginius.
- Nustatyta pagal USB 3.0 („SuperSpeed USB“) specifikaciją.

Vaizdas iš užpakalio

#	Piktograma	Elementas	Aprašas
1		Ventiliacijos angos ir ventiliatorius	Aušina kompiuterį. <i>Neuždenkite ir neužblokuokite angų.</i>
2		Eterneto (RJ-45) lizdas	Skirtas prisijungti prie eternetinio 10/100/1000 tinklo. <i>Patraukite kraštelį, kad visiškai atidarytumėte prievadą.</i>
3		USB prievadas su įkrovimo išjungus funkcija	Skirti prijungti USB įrenginius.
		USB prievadas	
4		„Acer“ keitiklio prievadas	Jungiamas „Acer“ keitiklio kabeliu, galima lengvai prijungti prie LAN, išorinio monitoriaus arba papildomo USB įrenginio. <i>Galimi skirtingi kabeliai. Pasiteiraukite pardavėjo, kuris kabelis suderinamas su jūsų kompiuteriu.</i>
5		HDMI prievadas	Skirtas didelės raiškos skaitmeniniams vaizdo prietaisams prijungti.

#	Piktograma	Elementas	Aprašas
6		„Kensington“ spynos lizdas	Skirtas užfiksuoti „Kensington“ tipo kompiuterio saugos užraktui. <i>Kompiuterio užrakto kabelį apvyniokite aplink nejudamą objektą, pvz. stalą arba užrakinto stalčiaus rankeną.</i> <i>Įkiškite užraktą į įpjovą ir pasukite raktelį, kad užsirakintų.</i> <i>Siūloma ir modelių be raktelių.</i>

Informacija apie USB 3.0

- Su USB 3.0 suderinami prievadai yra mėlyni.
- Dera su USB 3.0 ir senesniais įrenginiais.
- Siekdami užtikrinti optimalų našumą, naudokite USB 3.0 sertifikuotus įrenginius.
- Nustatyta pagal USB 3.0 („SuperSpeed USB“) specifikaciją.

Vaizdas iš apačios

#	Piktograma	Elementas	Aprašas
1		Ventiliacijos angos ir ventiliatorius	Aušina kompiuterį. <i>Neuždenkite ir neužblokuokite angų.</i>
2		Baterijos nustatymo iš naujo skylė	Įkiškite sąvaržėlę į skylę ir palaikykite keturias sekundes, kad nustatytumėte kompiuterį iš naujo (atitinka baterijos pašalinimą ir pakartotinį įrengimą).
3		Garsiakalbiai	Transliuoja stereogarsą.

NAUDOJIMASIS KLAVIATŪRA

Klaviatūra turi viso dydžio klavišus ir integruotą skaičių klaviatūrą, atskirą žymeklį, užraktą, „Windows“, funkcijų ir specialius klavišus.

Užrakto klavišai ir integruota skaičių klaviatūra

Klaviatūra turi tris užrakto klavišus, kuriuos galite įjungti ir išjungti.

Užrakto klavišas	Aprašas
„Caps Lock“ (Didžiųjų raidžių klavišas)	Įjungus „Caps Lock“ (Didžiųjų raidžių klavišą), abėcėliniai simboliai rašosi didžiosiomis raidėmis.
„Num Lock“ (Skaičiai) <Fn> + <F11>	Įjungus „Num Lock“ (Skaičiai), integruota skaičių klaviatūra persijungia į skaičių režimą. Šie klavišai veikia kaip kalkuliatorius (atlieka aritmetines operacijas su +, -, *, ir /). Naudokite šį režimą, kai reikia įvesti daug skaitinių duomenų. Dar geresnis sprendimas būtų prijungti išorinę klaviatūrą.
„Scroll Lock“ <Fn> + <F12>	Įjungus „Scroll Lock“, vaizdas ekrane juda viena linija aukštyn arba žemyn spaudžiant, atitinkamai, klavišą su rodykle aukštyn arba su rodykle žemyn. „Scroll Lock“ su tam tikromis programomis neveikia.

Integruota skaičių klaviatūra veikia kaip stalinio kompiuterio skaičių klaviatūra. Ji pažymėta mažais simboliais, esančiais viršutiniame dešiniajame klavišų kampe. Tam, kad būtų supaprastintas klaviatūros išdėstymas ir naudojimas, ant šių klavišų nėra kursoriaus valdymo simbolių.

Norima prieiga	„Num Lock“ (Skaičiai) įjungti	„Num Lock“ (Skaičiai) išjungti
Skaičių klavišai integruotoje skaičių klaviatūroje	Įveskite skaičius įprastu būdu.	

Norima prieiga	„Num Lock“ (Skaičiai) įjungti	„Num Lock“ (Skaičiai) išjungti
Žymeklio valdymo klavišai ant integruotos klaviatūros	Nuspaudę laikykite <Shift>, kai naudojate žymeklio valdymo klavišus.	Nuspaudę laikykite <Fn>, kai naudojate žymeklio valdymo klavišus.
Pagrindiniai klaviatūros klavišai	Laikykite nuspaudę <Fn>, kai spausdinate raides integruota klaviatūra.	Spausdinkite raides įprastu būdu.

Spartieji klavišai

Kompiuteryje įrengti greitieji klavišai ar numatytos klavišų kombinacijos, leidžiančios valdyti daugelį kompiuterio funkcijų, tokių kaip ekrano ryškumas ar garsiakalbių garsas.

Kad suaktyvintumėte sparčiuosius klavišus, prieš spausdami antrąjį kombinacijos klavišą nuspauskite ir palaikykite klavišą <Fn>.

Spartusis klavišas	Piktograma	Funkcija	Aprašas
<Fn> + <F3>		Lėktuvo režimas	Įjungia / išjungia kompiuterio tinklo įrenginius. <i>(Tinklo įrenginiai priklauso nuo konfigūracijos.)</i>
<Fn> + <F4>		Užmigdymas	Įjungia kompiuterio miego režimą.
<Fn> + <F5>		Ekranų perjungimas	Perjungia kompiuterio rodomą vaizdą iš ekrano į išorinį monitorių (jei prijungtas) arba rodo abu.
<Fn> + <F6>		Ekranų išjungimas	Energijos taupymo tikslais išjungia ekraną. Norėdami grįžti, spustelėkite bet kurį klavišą.
<Fn> + <F7>		Jutiklinio kilimėlio jungiklis	Įjungia ir išjungia įmontuotą jutiklinį kilimėlį.

Spartusis klavišas	Piktograma	Funkcija	Aprašas
<Fn> + <F8>		Garsiakalbio jungiklis	Ijungia arba išjungia garsiakalbius.
<Fn> + <F9>		Klaviatūros foninis apšvietimas	Ijungia ir išjungia klaviatūros foninį apšvietimą. <i>Taip pat sureguliuoja foninio apšvietimo ryškumą.</i>
<Fn> + <F11>	„NumLk“	„Number Lock“	Ijungti ir išjungti integruotą skaičių klaviatūrą.
<Fn> + <F12>	„Scr Lk“	„Scroll Lock“	Ijungti arba išjungti slinkties fiksaciją.
<Fn> + <▷>		Padidinti ryškumą	Padidina ekrano šviesumą.
<Fn> + <◁>		Sviesumo mažinimas	Sumažina ekrano šviesumą.
<Fn> + <△>		Garsumo didinimas	Padidina garsumą.
<Fn> + <▽>		Garsumo mažinimas	Sumažina garsumą.
<Fn> + <Home>		Leisti / pristabdyti	Paleidžia arba pristabdo pasirinktą medijos failą.
<Fn> + <Pg Up>		Stabdyti	Sustabdo pasirinktą medijos failą.
<Fn> + <Pg Dn>		Ankstesnis	Grįžta prie ankstesnio medijos failo.
<Fn> + <End>		Kitas	Pereina prie kito medijos failo.

„Windows“ klavišai

Klaviatūroje yra du klavišai, kurie atlieka specialias „Windows“ funkcijas.

Klavišas	Aprašas
 „Windows“ klavišas	Paspaudus vieną, grįžtama į Pradžios ekraną arba į paskutinę atidarytą programą. Jį taip pat galima naudoti su kitais specialiujų funkcijų klavišais – patikrinkite tai „Windows“ žinyne.
 Funkcinis klavišas	Šis klavišas turi tą pačią funkciją, kaip ir dešinio pelės mygtuko paspaudimas; jis atidaro programos kontekstinį meniu.

LIEČIAMASIS LAUKELIS

Jutiklinio kilimėlio pagrindai

Jutikliniu kilimėliu ekrane valdoma rodyklė (arba „žymeklis“). Kai braukiate pirštu per jutiklinį kilimėlį, žymeklis seka šį judesį.

Spauskite kairįjį arba dešinįjį mygtukus, esančius jutiklinio kilimėlio apačioje, jei norite atlikti pasirinkimo ir vykdymo funkcijas arba palieskite jutiklinio kilimėlio paviršių. Šios dvi sritys veikia analogiškai kairiajam ir dešiniajam kompiuterinės pelės mygtukams.

Pastaba

Jutiklinis kilimėlis yra jautrus pirštų judesiems: tad, kuo švelnesnis lietimasis, tuo jautresnis reagavimas. Kai naudojate jutikliniu kilimėliu, pirštai turi būti sausi ir švarūs.

Žymeklis valdomas keletu pagrindinių gestų:

- **Braukimas vienu pirštu:** Braukite pirštu jutikliniu kilimėliu, jei norite valdyti žymeklį.
- **Bakstelėjimas vienu pirštu:** Lengvai bakstelėkite liečiamąjį laukelį pirštu, kad atliktumėte „paspaudimą“, kuriuo bus pasirenkamas arba paleidžiamas elementas. Greitai pakartokite bakstelėjimą, kad atliktumėte dvigubą bakstelėjimą arba „dukart spustelėtumėte“.
- **Vilkimas:** Paspauskite ir palaikykite pasirinkimo mygtuko kairiąją pusę arba du kartus bakstelėkite bet kur jutikliniame kilimėlyje, tada braukite pirštu per jutiklinį kilimėlį, kad pasirinktumėte visus toje srityje esančius elementus.

Jutiklinio kilimėlio gestai

„Windows 8.1“ ir daug programų palaiko jutiklinio kilimėlio gestus, kurie atliekami su vienu ar daugiau pirštų.

Pastaba

Jutiklinio kilimėlio gestų palaikymas priklauso nuo aktyvios programos.

Tai leidžia keliais paprastais gestais valdyti programas, pvz.:

- **Perbraukimas į vidų nuo krašto:** Pasiekite „Windows“ įrankius braukdami į jutiklinio kilimėlio centrą iš dešinės, viršaus arba kairės.
- **Perbraukimas į vidų iš dešinės:** Perjungiami pagrindiniai mygtukai.
- **Perbraukimas į vidų nuo viršaus:** Perjungiamos programų komandos.
- **Perbraukimas į vidų iš kairės:** Pereinama prie ankstesnės programos.
- **Braukimas dviem pirštais:** Galima greitai pereiti per tinklalapius, dokumentus ir grojaraščius uždedant du pirštus ant jutiklinio kilimėlio ir judinant juos abu bet kuria kryptimi.
- **Sugnybimas dviem pirštais:** Galima priartinti nuotraukas, žemėlapius ir dokumentus paprastu rodomojo piršto bei nykščio gestu.

ATKŪRIMAS

Jei turite problemų su kompiuteriu ir dažniausiai užduodami klausimai (žr. **Dažniausiai užduodami klausimai p. 70**) nepadeda, galite „atkurti“ savo kompiuterį, t. y. grąžinti į ankstesnę būseną.

Šiame skyriuje aprašomos jūsų kompiuteryje esančios atkūrimo priemonės. „Acer“ siūlo programą *Acer Recovery Management*, kuri leidžia jums sukurti atkūrimo *atsarginę kopiją, tvarkyklių ir programų atsarginę kopiją* ir paleisti atkūrimo parinktį naudojant „Windows“ priemones arba atkūrimo atsarginę kopiją.

Pastaba

„Acer Recovery Management“ siūloma tik su iš anksto įdiegta „Windows“ operacine sistema.

Svarbu

Rekomenduojame kaip galima greičiau įrašyti atkūrimo atsarginę kopiją ir tvarkyklių ir programų atsarginę kopiją.

Tam tikrose situacijose norint atlikti visišką atkūrimą reikės USB atkūrimo atsarginės kopijos.

Atsarginės kopijos sukūrimas

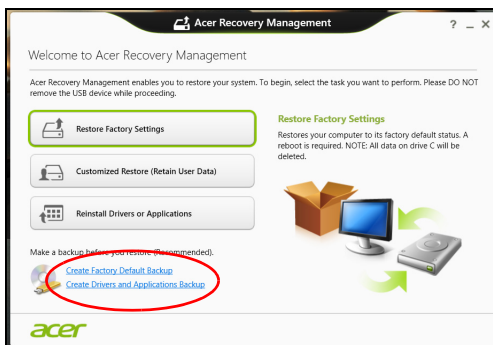
Norėdami perdiegti naudodami atsarginę kopiją USB atminties įtaise, turite prieš tai sukurti atkūrimo atsarginę kopiją. Atkūrimo atsarginė kopija apima visą standžiojo disko originalų turinį, įskaitant „Windows“ ir gamykinę programinę įrangą bei tvarkykles. Naudojant šią atsarginę kopiją, jūsų kompiuteris bus atkurtas į tą pačią būseną, kurioje jis buvo, kai jį nusipirkote, kartu jums bus leista nurodyti išsaugoti visus nustatymus ir asmeninius duomenis.

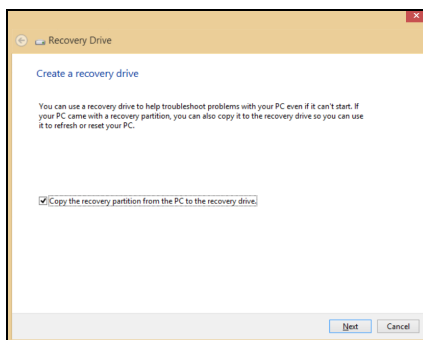
Pastaba

Kadangi atkūrimo atsarginei kopijai reikia ne mažiau nei 16 GB laisvos vietos po formatavimo, rekomenduojama naudoti 32 GB talpos arba didesnę USB įrenginį.

1. Pradžios ekrane įveskite „Recovery“ ir programų sąrašą spustelėkite **Acer Recovery Management**.

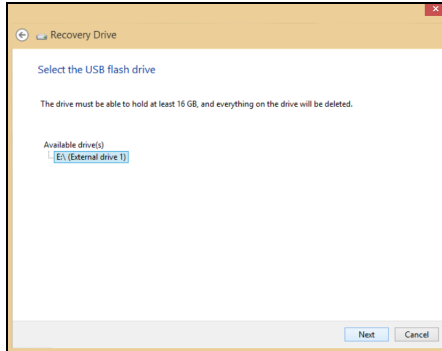
2. Spustelėkite **Create Factory Default Backup** (Sukurti pirminių gamyklinių nustatymų atsarginę kopiją). Atsidarys langas *Recovery Drive* (Atkūrimo diskas).

Įsitinkite, kad pasirinkta **Copy contents from the recovery partition to the recovery drive** (Kopijuoti turinį iš atkūrimo skaidinio į atkūrimo diską). Taip pateikiama pilniausia ir saugiausia atkūrimo atsarginė kopija.

3. Įkiškite USB atmintinę, paskui spustelėkite **Next** (Kitas).

- *Kadangi atkūrimo atsarginei kopijai reikia ne mažiau nei 16 GB laisvos vietos po formatavimo, rekomenduojama naudoti 32 GB talpos arba didesnę USB atmintinę.*

4. Ekrane bus rodoma atsarginių kopijų kūrimo eiga.
5. Sekite procesą, kol jis baigsis.
6. Po atkūrimo atsarginės kopijos sukūrimo galite pasirinkti panaikinti kompiuteryje esančią atkūrimo informaciją. Jei panaikinsite šią informaciją, galėsite naudoti tik USB atkūrimo atsarginę kopiją, kad atkurtumėte kompiuterį, jei pamesite arba ištrinsite USB diską, atkurti savo kompiuterio nebegalėsite.
7. Atjunkite USB diską ir aiškiai jį paženklinkite.

Svarbu

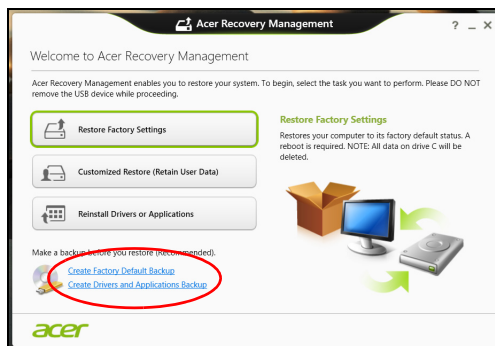
Ant atsarginės kopijos užrašykite unikalų aprašomąjį užrašą, pavyzdžiui, „Windows“ „atkūrimo atsarginė kopija“. Atsargines kopijas laikykite saugioje vietoje ir jos nepamirškite.

Tvaryklių ir programų atsarginių kopijų kūrimas

Norėdami sukurti tvaryklių ir programų atsarginę kopiją, kurioje yra gamykloje įkelta programinė įranga ir tvarykklės, kurių reikia jūsų kompiuteriui, galite naudoti USB atminties įrenginį arba, jei jūsų kompiuteryje yra DVD įrašytuvas, vieną ar daugiau tuščių įrašomųjų DVD diskų.

1. Srityje *Start* (Pradėti) įveskite „Recovery“ (Atkūrimas) ir programų sąrašą spustelėkite **Acer Recovery Management**.

2. Spustelėkite **Create Drivers and Applications Backup** (Sukurti tvaryklių ir programų atsarginę kopiją).

Prijunkite USB diską arba į optinį įrenginį įdėkite tuščią DVD diską ir spustelėkite **Next** (Kitas).

- Jei naudojate USB diską, prieš tęsdami patikrinkite, ar jame yra pakankamai vietos.

- Jei naudojate DVD diskus, taip pat bus parodytas tuščių įrašomųjų diskų skaičius, kurio jums reikės norint sukurti atkūrimo diskus. Patikrinkite, ar turite reikalingą vienodų tuščių diskų skaičių.

3. Spustelėkite **Start** (Pradėti), būtų kopijuojami failai. Ekrane bus rodoma atsarginių kopijų kūrimo eiga.

4. Sekite procesą, kol jis baigsis:

- Jei naudojate optinius diskus, diskų įrenginys išstumia kiekvieną diską, kai baigia jo įrašymą. Ištraukite diską iš įrenginio ir pažymėkite jį neišsitrinančiu rašikliu.
Jei reikia kelių diskų, paraginti įdėkite naują diską ir spustelėkite **OK** (Gerai). Tęskite, kol procesas bus baigtas.
- Jei naudojate USB diską, ištraukite diską ir aiškiai paženklinkite.

Svarbu

Ant kiekvienos atsarginės kopijos užrašykite unikalų aprašomąjį užrašą, pavyzdžiui, „Tvarkyklių ir programų atsarginė kopija“. Atsargines kopijas laikykite saugioje vietoje ir jos nepamirškite.

Sistemos atkūrimas

Kaip atkurti sistemą:

1. Atlikite nesudėtingus pataisymus.

Jei nustojo tinkamai veikti vienas ar du programinės ar aparatinės įrangos elementai, problema gali būti išspręsta iš naujo įdiegiant programinę įrangą ar įrenginių tvarkykles.

Norėdami perdiegti programinę įrangą ir tvarkykles, kurios buvo įdiegtos gamykloje, **žr. Tvarkyklių ir programų įdiegimas iš naujo p. 28.**

Norėdami rasti instrukcijas apie programinės įrangos ir tvarkyklių, kurie nebuvo įdiegti gamykloje, įdiegimą iš naujo, žr. gaminio dokumentaciją ar pagalbą interneto svetainėje.

2. Gražinkite ankstesnę sistemos būseną.

Jei nepadeda programinės įrangos ar tvarkyklių įdiegimas iš naujo, problema gali būti išspręsta sugrąžinant jūsų sistemą į ankstesnę būseną, kai viskas veikė tinkamai.

Instrukcijų rasite, **žr. Grįžimas į ankstesnę sistemos momentinę kopiją p. 30.**

3. Operacinės sistemos nustatymas iš naujo.

Jei jokia kita priemonė neišsprendė problemos ir norite nustatyti savo sistemą iš naujo, bet išlaikyti savo vartotojo informaciją, **žr. Sistemos grąžinimas į gamyklinę būseną p. 31.**

4. Atkurkite savo sistemą į jos gamyklinę būseną.

Jei jokia kita priemonė neišsprendė problemos ir norite atkurti savo sistemos gamyklinę būseną, **žr. Sistemos grąžinimas į gamyklinę būseną p. 31.**

Tvarkyklių ir programų įdiegimas iš naujo

Trikčių šalinimo procedūros metu jums gali reikėti perdiegti programas ir įrenginių tvarkykles, kurios buvo gamykloje įdiegtos į jūsų kompiuterį. Galite iš naujo įdiegti naudodami savo standųjį diską arba savo sukurtą atsarginę kopiją.

- Kitos programos: jei jums reikia iš naujo įdiegti programinę įrangą, kuri nebuvo įdiegta į jūsų kompiuterį gamykloje, turite vykdyti tos programinės įrangos įdiegimo instrukcijas.
- Naujos įrenginių tvarkyklės: jei jums reikia iš naujo įdiegti įrenginių tvarkykles, kurios nebuvo įdiegtos į jūsų kompiuterį gamykloje, turite vykdyti tų įrenginių tvarkyklių įdiegimo instrukcijas.

Jei iš naujo įdiegiate naudodami „Windows“ ir atkūrimo informacija saugoma jūsų kompiuteryje:

1. Srityje **Start** (Pradėti) įveskite „Recovery“ (Atkūrimas) ir programų sąrašą spustelėkite **Acer Recovery Management**.

2. Spustelėkite **Reinstall Drivers or Applications** (Perdiegti tvarkykles arba programas).

3. Jūs turėtumėte pamatyti skyrių **Contents** (Turinys), priklausantį elementui **Acer Resource Center** (Išteklių centras).

Vaizdai skirti tik informaciniams tikslams.

4. Spustelėkite norimo įdiegti elemento **diegimo** piktogramą, paskui vykdykite ekrane rodomas instrukcijas, kad baigtumėte įdiegimą. Pakartokite šį veiksmą su kiekvienu elementu, kurį norite perdiegti.

Jei iš naujo įdiegiate tvarkyklių ir programų atsarginę kopiją iš DVD ar USB disko:

1. Įdėkite **Drivers and Applications Backup** (Tvarkyklių ir programų atsarginę kopiją) į diską arba prijunkite jį prie laisvo USB prievado.

- Jei įdėjote DVD, palaukite, kol bus paleistas **Acer Resource Center** (Išteklių centras).
- Jei **Acer Išteklių centras** nepaleidžiamas automatiškai, paspauskite „Windows“ klavišas + <E>, tada dukart spustelėkite optinio disko piktogramą.
- Jei naudojate USB diską, paspauskite „Windows“ klavišą + <E>, tada dukart spustelėkite diską, kuriame yra atsarginė kopija. Dukart spustelėkite **ResourceCenter**.

2. Jūs turėtumėte pamatyti skyrių **Contents** (Turinys), priklausantį elementui **Acer Resource Center** (Išteklių centras).

Vaizdai skirti tik informaciniams tikslams.

3. Spustelėkite norimo įdiegti elemento **diegimo** piktogramą, paskui vykdykite ekrano nurodymus, kad baigtumėte įdiegimą. Pakartokite šį veiksmą su kiekvienu elementu, kurį norite perdiegti.

Grįžimas į ankstesnę sistemos momentinę kopiją

„Microsoft System Restore“ periodiškai atlieka jūsų sistemos nustatymų „momentines kopijas“ ir jas įrašo kaip atkūrimo taškus. Daugeliu sunkių programinės įrangos problemų sprendimo atvejų galite grįžti į vieną iš šių atkūrimo taškų, kad jūsų sistema vėl imtų veikti.

„Windows“ automatiškai kiekvieną dieną sukuria papildomą atkūrimo tašką, taip pat – kiekvieną kartą, kai įdiegiate programinę įrangą ar įrenginių tvarkykles.

Pastaba

*Papildomos informacijos apie „Microsoft“ sistemos atkūrimo funkcijos naudojimą rasite srityje Pradžia įvesdami „Help“ (Žinynas) ir programų sąrašė spustelėdami „Help and Support“ (Žinynas ir techninė pagalba). Žinyno ieškos langelyje įveskite „Windows system restore“ („Windows“ sistemos atkūrimas), po to paspauskite klavišą **Enter** (įvesti).*

Kaip grįžti į atkūrimo tašką

1. Srityje *Pradžia* įveskite „Control Panel“ (Valdymo skydelis) ir programų sąrašą spustelėkite **Control Panel** (Valdymo skydelis).
2. Spustelėkite **System and Security** (Sistema ir sauga) > **Action Center** (Veiksmų centras), tada lango apačioje spustelėkite **Recovery** (Atkūrimas).
3. Spustelėkite **Open System Restore** (Atidaryti sistemos atkūrimą), po to **Next** (Kitas).
4. Spustelėkite naujausią atkūrimo tašką (kai jūsų sistema dar veikė tinkamai), spustelėkite **Next** (Kitas) ir tada spauskite **Finish** (Baigti).
5. Pateikiamas patvirtinimo langas. Jame spustelėkite **Yes** (Taip). Jūsų sistema atkuriamą į nurodytą atkūrimo tašką. Šis procesas gali užtrukti kelias minutes ir gali iš naujo paleisti jūsų kompiuterį.

Sistemos grąžinimas į gamyklinę būseną

Jei naudojantis kompiuteriu kyla problemų, kurių negalima išspręsti kitais būdais, jums gali reikėti viską perdiegti, kad grąžintumėte savo sistemą į gamyklinę būseną. Galite atkurti iš standžiojo disko arba sukurtos atsarginės kopijos.

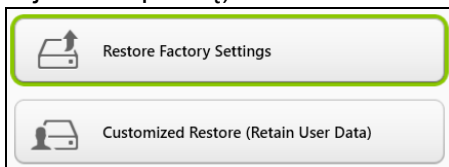
- Jei dar galite paleisti „Windows“ ir nepanaikinote atkūrimo skaidinio, **žr. Atkūrimas iš „Windows“ p. 32.**
- Jei negalite paleisti „Windows“ ir jūsų pradinis standusis diskas buvo visiškai performatuotas arba įrengėte kitą standųjį diską, **žr. Atkūrimas iš atkūrimo atsarginės kopijos p. 35.**

Atkūrimas iš „Windows“

Paleiskite „Acer Recovery Management“:

- Sirtyje *Pradžia* (Pradėti) įveskite „Recovery“ (Atkūrimas) ir programų sąrašė spustelėkite **Acer Recovery Management**.

Galimos dvi parinktys: **Restore Factory Settings** (Atkurti gamyklines nuostatas (atstatyti kompiuterį) arba **Customized Restore** (Atkurti tinkintu būdu (atnaujinti kompiuterį)).

Parinktis **Restore Factory Settings** (Atkurti gamyklines nuostatas) iš standžiojo disko pašalina viską, paskui iš naujo įdiegia „Windows“ sistemą ir visą programinę įrangą bei tvarkykles, kurios buvo įdiegtos į jūsų sistemą gamykloje. Jei galite pasiekti svarbius failus savo standžiajame diske, padarykite jų atsargines kopijas. **Žr. Kaip atkurti gamyklines nuostatas su „Acer Recovery Management“ p. 33.**

Atkūrimo tinkintu būdu parinktis pamėgins išsaugoti jūsų failus (naudotojo duomenis), bet perdiegs visą programinę įrangą ir tvarkykles. Programinė įranga, kurią įsigijote ir įdiegėte į savo kompiuterį, bus pašalinta (išskyrus programinę įrangą, įdiegtą iš „Windows“ Store). **Žr. Atkūrimas tinkintu būdu su „Acer Recovery Management“ p. 35.**

Kaip atkurti gamyklines nuostatas su „Acer Recovery Management“

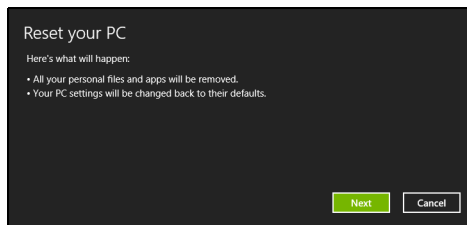
1. Spustelėkite **Restore Factory Settings** (Atkurti gamyklines nuostatas).

Svarbu

Paspaudus „Restore Factory Settings“ (Atkurti gamyklines nuostatas) bus ištrinti visi failai jūsų standžiajame diske.

2. Atveriamas langas **Reset your PC** (Kompiuterio atstatymas).

Vaizdai skirti tik informaciniams tikslams.

3. Spustelėkite **Next** (Kitas), tada pasirinkite, kaip ištrinti savo failus:
  - a. **Just remove my files** (Tiesiog ištrinti mano failus) greitai ištrina visus failus prieš kompiuterio atkūrimą ir tai užtrunka apie 30 minučių.
  - b. **Fully clean the drive** (Visiškai išvalyti diską) visiškai išvalo diską po to kai ištrinamas kiekvienas failas, todėl po atkūrimo negalima peržiūrėti jokių failų. Disko valymas trunka daug ilgiau, iki 5 valandų, tačiau yra daug saugesnis, nes seni failai yra visiškai pašalinami.

4. Spustelėkite **Reset** (Nustatyti iš naujo).
5. Atkūrimo procesas prasideda iš naujo paleidžiant jūsų kompiuterį, paskui tęsiamas nukopijuojant failus į jūsų standųjį diską.
6. Baigus atkūrimą, galite pradėti naudoti savo kompiuterį pakartodami pirmo paleidimo procesą.

Atkūrimas iš standžiojo disko paleidimo metu

1. Įjunkite savo kompiuterį ir paleidimo metu nuspauskite **<Alt> + <F10>**. Pasirodo langas, kuriame siūloma pasirinkti klaviatūros išdėstymą.
2. Pateikiamos kelios parinktys. Spustelėkite **Pašalinti gedimą**.
3. Spustelėkite **Atnaujinkite savo kompiuterį** arba **Atkurti pirminius PC parametrus**.

Pastaba

Naudojant parinktį „Refresh your PC“ (Atnaujinti savo kompiuterį) galima atkurti savo kompiuterį į numatytąją gamyklinę būseną ir nepažeisti jame esančių failų. Naudojant parinktį „Reset your PC“ (Atkurti pirminius PC parametrus) visiškai pašalinami visi jūsų failai ir atstatomos gamyklinės jūsų kompiuterio nuostatos.

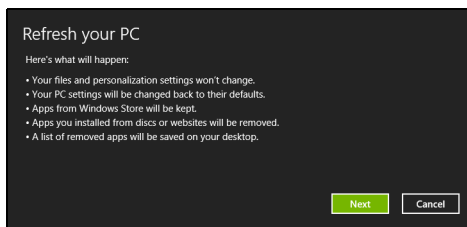
4. Spustelėkite **Next** (Pirmyn). Procesas užtruks kelias minutes.

Atkūrimas tinkintu būdu su „Acer Recovery Management“

1. Spustelėkite **Customized Restore (Retain User Data)** (Atkurti tinkintu būdu (išsaugoti naudotojo duomenis)).

2. Atidaromas langas **Refresh your PC** (Kompiuterio atnaujinimas).

Vaizdai skirti tik informaciniam tikslams.

3. Spustelėkite **Next** (Kitas), tada spauskite **Refresh** (Atnaujinti).
4. Atkūrimo procesas prasideda iš naujo paleidžiant jūsų kompiuterį, paskui tęsiamas nukopijuojant failus į jūsų standųjį diską. Šis procesas trunka apie 30 minučių.

Atkūrimas iš atkūrimo atsarginės kopijos

Norėdami atkurti iš atkūrimo atsarginės kopijos USB diske:

1. Raskite savo atkūrimo atsarginę kopiją.
2. Jei jūsų kompiuteris neturi integruotos klaviatūros, pasirūpinkite, kad klaviatūra būtų prijungta prie kompiuterio.
3. Prijunkite USB diską ir įjunkite kompiuterį.

4. Jei jis dar neįjungtas, turite įjungti *F12 Boot Menu* (F12 įkrovos meniu):
  - a. Kompiuterio paleidimo metu paspauskite <**F2**>.
  - b. Rodykliniais klavišais kairėn arba dešinėn pasirinkite meniu **Main** (Pagrindinis).
  - c. Laikykite nuspaudę klavišą žemyn, kol bus pasirinktas **F12 Boot Menu**, tada paspauskite <**F5**>, kad pakeistumėte nuostatą į **Enabled**.
  - d. Rodykliniais klavišais kairėn ir dešinėn pasirinkite meniu **Exit** (Išeiti).
  - e. Priklausomai nuo jūsų kompiuterio naudojamos BIOS, pasirinkite **Save Changes and Exit** (Įrašyti pakeitimus ir išeiti) arba **Exit Saving Changes** (Išeiti įrašant pakeitimus) ir paspauskite **Enter** (Įvesti). Pasirinkite **OK** (Gerai) arba **Yes** (Taip), kad patvirtintumėte.
  - f. Jūsų kompiuteris bus paleistas iš naujo.
5. Paleidimo metu spustelėkite <**F12**>, kad atvertumėte įkrovos meniu. Įkelties meniu galima pasirinkti, iš kurio įrenginio bus paleidžiama, pasirinkite USB diską.
  - a. Naudokite rodyklių klavišus, kad pasirinktumėte **USB Device** (USB įrenginys), po to paspauskite **Enter** (Įvestis).
  - b. „Windows“ pasileis iš atkūrimo atsarginės kopijos, o ne įprastu būdu.
6. Pasirinkite klaviatūros tipą.
7. Pasirinkite **Troubleshoot** (Šalinti triktis) ir tada pasirinkite norimą atkūrimo tipą:
  - a. Spustelėkite **Advanced** (Išsamiau), tada **System Restore** (Sistemos atkūrimas), kad paleistumėte „Microsoft“ sistemos atkūrimą:

„Microsoft“ sistemos atkūrimas periodiškai atlieka jūsų sistemos nustatymų „momentines kopijas“ ir jas įrašo kaip atkūrimo taškus. Daugeliu sunkių programinės įrangos problemų sprendimo atveju galite grįžti į vieną iš šių atkūrimo taškų, kad jūsų sistema vėl imtų veikti.

- b. Spustelėkite **Reset your PC** (Nustatyti kompiuterį iš naujo), kad paleistumėte nustatymo iš naujo procesą:
Reset your PC (Nustatyti kompiuterį iš naujo) pašalinama viskas, kas yra jūsų standžiajame diske, paskui iš naujo įdiegiama „Windows“ sistema ir visa programinė įranga bei tvarkyklės, kurios buvo įdiegtos į jūsų sistemą gamykloje. Jei galite pasiekti svarbius failus savo standžiajame diske, padarykite jų atsargines kopijas. **Žr. Kompiuterio nustatymas iš naujo iš atkūrimo atsarginės kopijos p. 37.**
- c. Spustelėkite **Refresh your PC** (Atgaivinti kompiuterį), kad paleistumėte atnaujinimo procesą:
Refresh your PC (Atgaivinti kompiuterį) parinktį pamėgins išsaugoti jūsų failus (naudotojo duomenis), bet perdiegs visą programinę įrangą ir tvarkykles. Programinė įranga, kurią įsigijote ir įdiegėte į savo kompiuterį, bus pašalinta (išskyrus programinę įrangą, įdiegtą iš „Windows Store“). **Žr. Kompiuterio atnaujinimas iš atkūrimo atsarginės kopijos p. 38.**

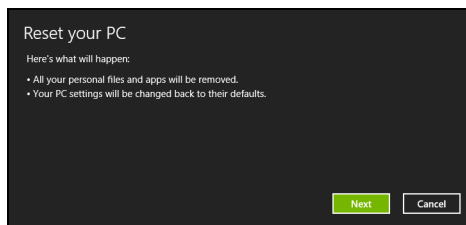
Kompiuterio nustatymas iš naujo iš atkūrimo atsarginės kopijos

Svarbu

Nustatant kompiuterį iš naujo bus ištrinti visi failai standžiajame diske.

1. Atveriamas langas **Reset your PC** (Kompiuterio atstatymas).

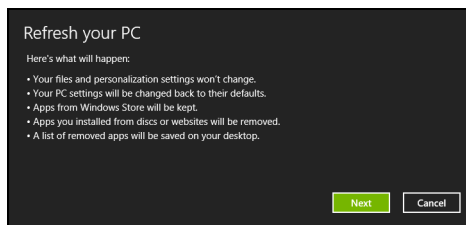
Vaizdai skirti tik informaciniams tikslams.

2. Spustelėkite **Next** (Kitas).
3. Pasirinkite operacinę sistemą, kurią norite atkurti (paprastai būna prieinamas tik vienas variantas).

4. Pasirinkite, kad būtų išsaugoti standžiojo disko pakeitimai:
  - a. Jei panaikinate atkūrimo skaidinį ar kitaip pakeitėte skaidinius standžiajame diske ir norite išsaugoti šiuos pakeitimus, pasirinkite **No** (Ne).
  - b. Norėdami visiškai atkurti kompiuterį į gamyklinius nustatymus, pasirinkite **Taip**.
5. Pasirinkite, kaip ištrinti failus:
  - a. **Just remove my files** (Tiesiog ištrinti mano failus) greitai ištrina visus failus prieš kompiuterio atkūrimą ir tai užtrunka apie 30 minučių.
  - b. **Fully clean the drive** (Visiškai išvalyti diską) visiškai išvalo diską po to kai ištrinamas kiekvienas failas, todėl po atkūrimo negalima peržiūrėti jokių failų. Disko valymas trunka daug ilgiau, iki 5 valandų, tačiau yra daug saugesnis, nes seni failai yra visiškai pašalinami.
6. Spustelėkite **Reset** (Nustatyti iš naujo).
7. Baigus atkūrimą, galite pradėti naudoti savo kompiuterį pakartodami pirmo paleidimo procesą.

Kompiuterio atnaujinimas iš atkūrimo atsarginės kopijos

1. Atidaromas langas **Refresh your PC** (Kompiuterio atnaujinimas).

2. Spustelėkite **Next** (Kitas).
3. Pasirinkite operacinę sistemą, kurią norite atkurti (paprastai būna prieinamas tik vienas variantas).
4. Spustelėkite **Refresh** (Atnaujinti).
5. Atkūrimo procesas prasideda iš naujo paleidžiant jūsų kompiuterį, paskui tęsiamas nukopijuojant failus į jūsų standųjį diską. Šis procesas trunka apie 30 minučių.

JUNGIMASIS PRIE INTERNETO

Pastaba

Šiame skirsnyje pateikiama informacija gali būti netaikoma jūsų kompiuteriui.

Šiame skyriuje pateikta pagrindinė informacija apie jungčių tipus ir prisijungimą prie interneto. Išsamesnės informacijos rasite **Tinklo jungtys p. 87**.

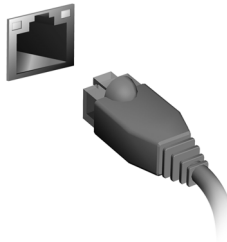
Prisijungimas kabeliu

Integruota tinklo funkcija

Dėl integruotos tinklo funkcijos lengvai prijungsite savo kompiuterį prie interneto kabeliu.

Bet visų pirma, interneto paslaugų teikėjas (IPT) – paprastai tai yra telefono arba kabelinio ryšio bendrovė – turės atvykti į jūsų namus arba biurą ir įrengti interneto teikimo paslaugą. IPT sumontuos mažą dėžutę, vadinamą maršruto parinktuvu, per kurią galėsite jungtis prie interneto.

Įrengus maršruto parinktuvą, jums tereikia įkišti vieną interneto kabelio galą į tinklo jungtį savo kompiuteryje, o kitą – į jungtį savo maršruto parinktuve. (Žr. paveikslėlį toliau.) Tada būsite pasirenę atverti internetą.

Prisijungimas belaidžiu būdu

Prisijungimas prie belaidžio LAN

Belaidis LAN (arba WLAN) – tai *belaidis vietos tinklas*, kuriame be laidų galima sujungti du ar daugiau kompiuterių. Prisijungę prie WLAN, galite pasiekti internetą. Taip pat galite bendrinti failus, kitus įrenginius, netgi patį interneto ryšį.

Įspėjimas

Skrydžio metu gali būti draudžiama naudoti belaidžius įrenginius. Visi belaidžiai įrenginiai turi būti išjungti prieš lipant į orlaivį ir pakilimo metu, nes tai gali būti pavojinga orlaivio valdymui, trikdyti ryšius ir netgi gali būti neteisėta. Kompiuterio belaidžius įrenginius galite įjungti tik tada, kai orlaivio įgula praneš, kad saugu tai daryti.

Jūsų kompiuterio belaidis ryšys yra įjungtas numatytąja tvarka, ir sąrankos metu „Windows“ aptiks ir parodys prieinamų tinklų sąrašą. Pasirinkite savo tinklą ir, jei reikia, įveskite slaptažodį.

„Acer“ knygishkuosiuose kompiuteriuose yra *Skrydžio režimo* spartusis klavišas, kuriuo galima įjungti ir išjungti tinklo ryšį. Belaidį tinklą galite įjungti arba išjungti ir naudodami tinklo valdymo parinktį, jomis galite valdyti ir tai, kas bendrinama tinkle. *Pradžiose*krane pradėkite rašyti „wireless“ (belaidis), tada pasirinkite „**Connect to a network**“ (Jungtis prie tinklo) arba „**Change Wi-Fi settings**“ (Keisti „Wi-Fi“ nuostatas). Arba atidarykite interneto naršyklę ir vadovaukitės instrukcijomis.

Pastaba

Informacijos apie prisijungimą prie interneto ieškokite savo interneto paslaugų teikėjo (IPT) arba maršruto parinktuvo dokumentuose.

Jungimasis prie 3G tinklo

Jei kompiuteryje yra SIM lizdas, galite prisijungti prie interneto naudodami 3G (mobiliojo telefono) tinklą. Tam reikės suderintoms SIM kortelės ir duomenų perdavimo sutarties su jūsų paslaugų teikėju.

Pastaba

Daugiau informacijos apie jungimąsi prie interneto 3G ryšiu teiraukitės savo mobiliojo ryšio paslaugų teikėjo.

„BLUETOOTH“ JUNGTIES NAUDOJIMAS

„Bluetooth“ – tai technologija, leidžianti perduoti duomenis belaidžiu būdu per trumpą atstumą tarp daugelio įvairių tipų įrenginių. Tarp „Bluetooth“ ryši palaikančių įrenginių yra kompiuteriai, mobilieji telefonai, planšetiniai kompiuteriai, belaidės ausinės ir klaviatūros.

Norėdami naudoti „Bluetooth“ paslaugas, pirmiausia turite užtikrinti, kad:

1. „Bluetooth“ yra įjungtas abiejuose įrenginiuose.
2. Jūsų įrenginiai yra „suporuoti“ (arba sujungti).

„Bluetooth“ įjungimas ir išjungimas

„Bluetooth“ adapteris turi būti įjungtas abiejuose įrenginiuose. Jūsų kompiuteryje tai gali būti išorinis jungiklis, programinės įrangos nustatymas arba atskiras „Bluetooth“ fizinis raktas, prijungtas į kompiuterio USB prievadą (jeigu nėra vidinio „Bluetooth“ adapterio).

Pastaba

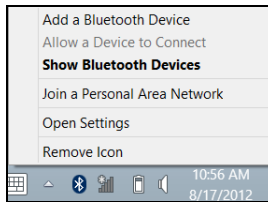
Pasitikrinkite savo įrenginio savininko vadove, kad nustatytumėte, kaip įjungti įrenginio „Bluetooth“ adapterį.

„Bluetooth“ įjungimas iš „Windows 8.1“

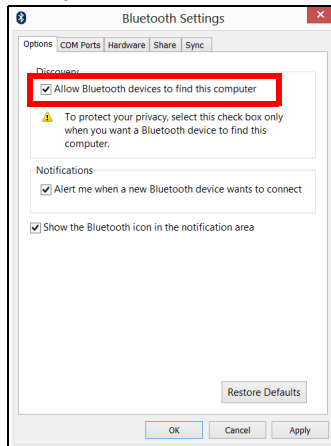
„Bluetooth“ jūsų kompiuteryje yra išjungtas pagal numatytuosius nustatymus. Norėdami įjungti kompiuterio „Bluetooth“ adapterį, atlikite šiuos veiksmus:

1. Atverkite pagrindinių mygtukų ir pasirinkite **Settings** (Parametrai) > **Change PC Settings** (Keisti kompiuterio parametrus) > **Wireless** (Belaidis) arba paspauskite „Windows“ klavišą + <W> ir tada įrašykite „Wireless“ (Belaidis); rezultatuose spustelėkite **Wireless** (Belaidis).
2. Spustelėkite perjungiklį prie **Bluetooth**, kad jį įjungtumėte / išjungtumėte.

3. Tada darbalaukio pranešimų srityje spustelėkite „Bluetooth“ piktogramą ir pasirinkite **Open Settings** (Atidaryti parametrus).

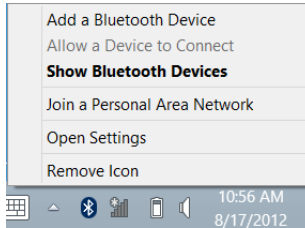
4. Pasirinkite žymimąjį langelį **Allow Bluetooth devices to find this computer** (Leisti „Bluetooth“ įrenginiams rasti šį kompiuterį), spustelėkite **Apply** (Taikyti) ir tada spustelėkite **OK** (Gerai).

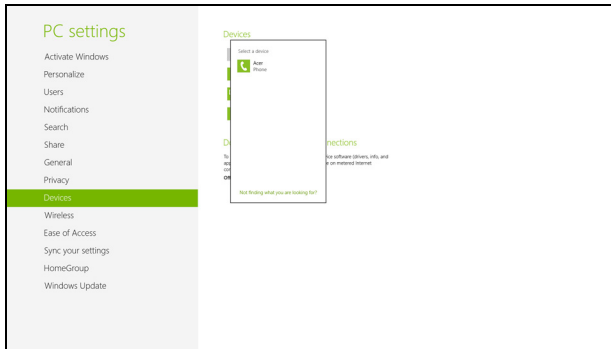
„Bluetooth“ įrenginio įtraukimas

Kiekvienas naujas įrenginys pirmiau turi būti „suporuotas“ su jūsų kompiuterio „Bluetooth“ adapteriu. Tai reiškia, kad jis pirmiau turi būti patvirtintas saugumo sumetimais. Suporuoti reikia tik vieną kartą. Tai atlikus, tiesiog įjungus abiejų įrenginių „Bluetooth“ adapterius, įrenginiai bus sujungti.

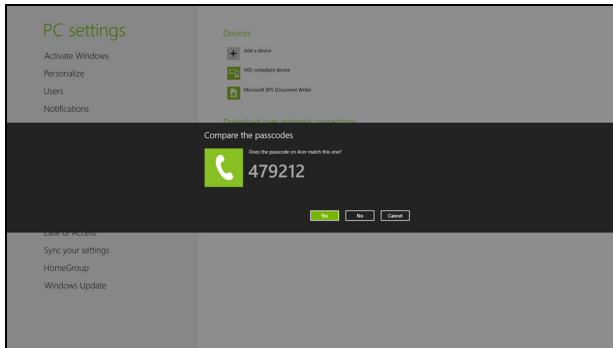
Pranešimų srityje spustelėkite „Bluetooth“ piktogramą ir pasirinkite **Add a Bluetooth Device** (Įtraukti Bluetooth įrenginį).

Spustelėkite įrenginį, kurį norite įtraukti.

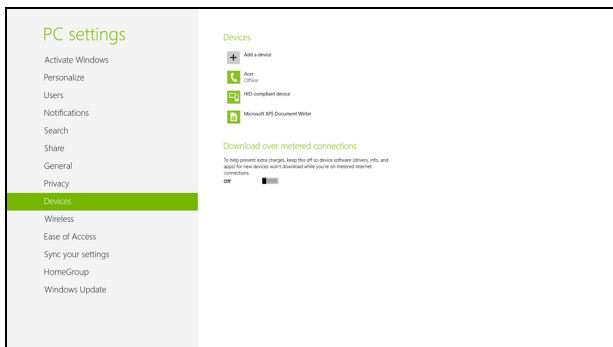
Jūsų kompiuteryje bus rodomas kodas, kuris turi sutapti su jūsų įrenginyje rodomu kodu. Pasirinkite **Yes** (Taip). Tada priimkite suporavimą iš jūsų įrenginio.

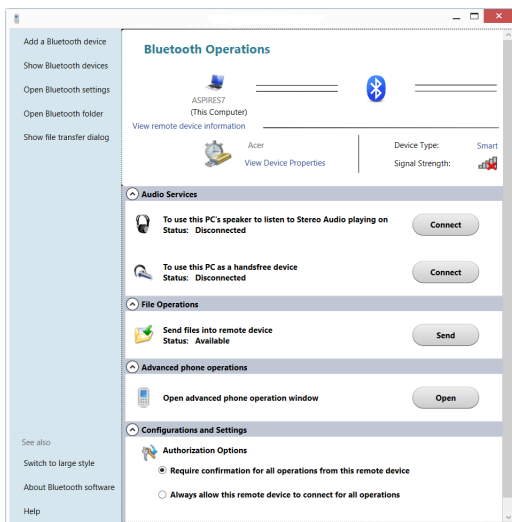
Pastaba

Kai kurie įrenginiai naudojantys senesnes „Bluetooth“ technologijos versijas reikalauja, kad abiejuose įrenginiuose būtų įvestas PIN. Tuo atveju, jei vienas iš įrenginių neturi jokių įvesčių (pavyzdžiui, ausinės), slapstasis kodas yra įvestas įrenginyje kietuoju būdu (paprastai „0000“ arba „1234“). Žr. įrenginio naudotojo vadovą dėl išsamesnės informacijos.

Jūsų įrenginys bus parodytas įrenginių sąrašė, jei jis buvo sėkmingai suporuotas. Atidarykite **Control Panel** (Valdymo skydą) ir po **Hardware and Sound** (Aparatūra ir garsas) spustelėkite **View devices and printers** (Peržiūrėti įrenginius ir spausdintuvus). Spustelėkite ant įrenginio dešiniuoju pelės klavišu ir pasirinkite **Advanced Operations** (Sudėtingesnės operacijos) > **Connect to operation window** (Prisijungti prie operacijų lango).

Operacijų lange galite leisti muziką ir garso įrašus iš jūsų įrenginio per kompiuterį, siųsti failus į jūsų įrenginį ir keisti „Bluetooth“ nustatymus.

Kaip pasirūpinti savo kompiuterio ir duomenų saugumu...

A decorative graphic consisting of two overlapping, wavy, upward-sloping bands. The top band is a light green color, and the bottom band is a darker, more vibrant green. They start from the left edge and curve towards the right edge of the page.

Šiame skyriuje rasite tokias temas:

- Kaip apsaugoti savo kompiuterį
- Slaptažodžių nustatymas
- Ką reikia pasiruošti prieš išvykstant į kelionę
- Kaip maksimaliai išnaudoti akumuliatorių

BIOS NAUDMENA

BIOS naudmena yra kompiuterinės įrangos programa, įdiegta į jūsų kompiuterio BIOS.

Jūsų kompiuteris jau yra tinkamai konfigūruotas ir optimizuotas, tad paprastai šios naudmenos jums paleisti nereikia. Tačiau, jeigu patiriate konfigūracijos problemų, gali prireikti ją paleisti.

Norėdami aktyvuoti BIOS naudmeną, spauskite <F2> POST metu, kai yra rodomas kompiuterio logotipas.

Sistemos įkrovimo seka

Nustatykite krovimosi seką BIOS naudmenoje, aktyvuokite BIOS naudmeną, tuomet spauskite **Boot** iš išvardintų kategorijų sąrašo, ekrano viršuje.

Slaptažodžių nustatymas

Jei norite nustatyti slaptažodį paleidimo metu, aktyvuokite BIOS naudmeną, tuomet iš išvardintų kategorijų sąrašo ekrano viršuje pasirinkite **Security** (Saugumas). Suraskite **Password on boot:** (Slaptažodis paleisties metu) ir pasinaudokite <F5> ir <F6> klavišais, kad įjungtumėte šią funkciją.

KOMPIUTERIO APSAUGA

Kompiuteris yra vertingas daiktas, kuriuo reikia atitinkamai rūpintis. Sužinokite, kaip apsaugoti savo kompiuterį ir juo tinkamai pasirūpinti. Apsaugos funkcijos skirtos techninei ir programinei įrangai apsaugoti – tai apsauginis griovelis ir slaptažodžiai.

Kompiuterio apsaugos užrakto naudojimas

Kompiuteryje yra su „Kensington“ suderinama apsaugos niša.

Kompiuterio užrakto kabelį apvyniokite aplink nejudamą objektą, pvz. stalą arba užrakinto stalčiaus rankeną. Įkiškite užraktą į įpjovą ir pasukite raktelį, kad užsirakintų. Siūloma ir modelių be raktelių.

Slaptažodžių naudojimas

Slaptažodžiai apsaugo kompiuterį nuo pašalinių. Slaptažodžiais kompiuteris ir duomenys apsaugomi keliais skirtingais lygmenimis:

- Pirminis („Supervisor“) slaptažodis apsaugo nuo neleistinos prieigos prie BIOS. Nustačius šį slaptažodį, privalėsite jį įvesti norėdami įeiti į BIOS. **Žr. Slaptažodžių nustatymas p. 48.**
- Naudotojo slaptažodis apsaugo kompiuterį nuo pašalinių naudojimosi. Jei norite maksimalios apsaugos, naudokite abu slaptažodžius, kurie neleis pašaliniams asmenims paleisti kompiuterio, o vėliau blokuos prieigą kompiuteriui grįžus iš užmigdymo (jei yra) būsenos.
- Slaptažodis kompiuterio paleidimo metu patikimai apsaugos nuo pašalinių asmenų. Jei norite maksimalios apsaugos, naudokite abu slaptažodžius, kurie neleis pašaliniams asmenims paleisti kompiuterio, o vėliau blokuos prieigą kompiuteriui grįžus iš užmigdymo (jei yra) būsenos.

Svarbu

Neužmirškite pirminio slaptažodžio! Jei pamirštumėte šį slaptažodį, susisiekite su kompiuterio pardavėju ar įgaliotu techninės priežiūros centru.

Slaptažodžių įvedimas

Nustačius slaptažodžio reikalavimą, ekrano viduryje atsiras slaptažodžio įvedimo langas.

- Jei nustatytas prižiūrėtojo slaptažodis, sistemos įkrovimo metu mėginant atverti BIOS naudmeną pateikiamas raginimas jį įvesti.
- Įveskite pirminį slaptažodį ir spauskite <Enter> (Įvesti), kad paleistumėte BIOS naudmeną. Įvedus neteisingą slaptažodį, pasirodys įspėjamasis pranešimas. Pabandykite dar kartą ir paspauskite <Enter> (Įvesti).
- Nustačius naudotojo slaptažodžio reikalavimą ir slaptažodį paleidimo parametrai, paleidimo metu atsiras langas.
- Įveskite naudotojo slaptažodį ir spauskite <Enter> (Įvesti), jei norite naudotis kompiuteriu. Įvedus neteisingą slaptažodį, pasirodys įspėjamasis pranešimas. Pabandykite dar kartą ir paspauskite <Enter> (Įvesti).

Svarbu

Slaptažodį galite įvesti tik trimis bandymais. Neįvedus slaptažodžio teisingai trečią kartą, sistema užsiblokuos. Nuspauskite ir laikykite maitinimo mygtuką keturias sekundes, kad išjungtumėte kompiuterį. Tuomet vėl įjunkite kompiuterį ir bandykite iš naujo.

MAITINIMO VALDYMAS

Šis kompiuteris turi įdiegtą maitinimo valdymo elementą, stebintį sistemos veikimą. Sistemos reiškia procesą, kai veikia vienas ar keli toliau nurodyti įrenginiai: klaviatūra, pelė, standusis diskas, prie kompiuterio prijungti išoriniai įrenginiai ir videoatmintis. Nustačius, kad kompiuteris neatlieka jokios veiklos tam tikrą laiką, kompiuteris išjungia tam tikrus ar visus prietaisus, kad būtų taupoma energija.

Energijos taupymas

Išjungti sparčiąją paleistį

Jūsų kompiuteris naudoja sparčiąją paleistį, kad jis greitai pradėtų veikti, bet taip pat naudoja šiek tiek energijos, kad tikrintų paleidimo signalus. Šie patikrinimai pamažu iškrauna kompiuterio akumuliatorių. Jei norite sumažinti kompiuterio energijos poreikius ir poveikį aplinkai, išjunkite sparčiąją paleistį:

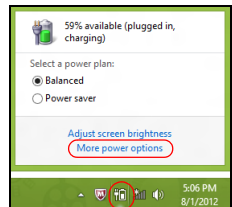

Pastaba

Jei sparčioji paleistis yra išjungta, kompiuteris lėčiau įsijungs iš miego būsenos.

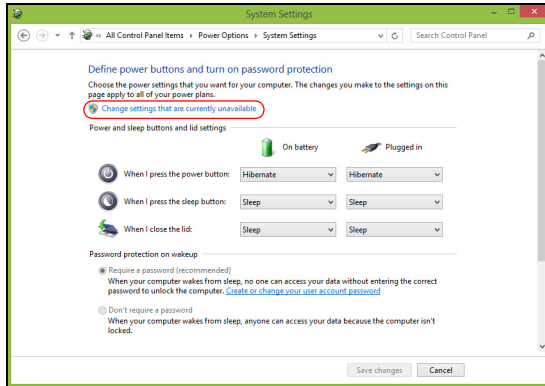
Jūsų kompiuteris taip pat neįsijungs, jei per tinklą gaus nurodymą įsijungti (Wake on LAN).

1. Atidarykite darbalaukį.
2. Pranešimų srityje spustelėkite **Power Options** (Energijos vartojimo parinktys).
3. Pasirinkite **More Power Options** (Daugiau energijos vartojimo parinkčių).

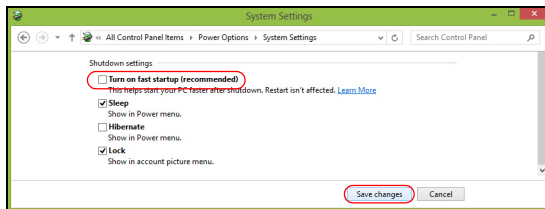

4. Pasirinkite **Choose what the power buttons do** (Pasirinkti maitinimo mygtukų funkciją).

5. Norėdami pasiekti išjungimo nustatymus, pasirinkite **Change settings that are currently unavailable** (Keisti nustatymus, kurie šiuo metu neprieinami).

6. Slinkite žemyn ir išjunkite „Turn on fast startup“ (Ijungti sparčiąją paleistį).

7. Pasirinkite **Save changes** (Įrašyti pakeitimus).

BATERIJA

Kompiuteris naudoja įmontuotą bateriją, kuri užtikrina ilgą kompiuterio darbą tarp įkrovimų.

Baterijos savybės

Baterija įkraunama prijungus kompiuterį prie KS adapterio. Jūsų kompiuteris taip pat įkraunamas jį naudojant, t. y. galite dirbti ir tuo pačiu įkrauti bateriją. Vis dėlto, įkraunant išjungtą kompiuterį, gerokai sutrumpėja įkrovimo trukmė.

Baterija bus naudinga, kai reikės keliauti arba dingus elektrai.

Baterijos įkrovimas

Prijunkite AC adapterį prie kompiuterio ir įjunkite adapterį į maitinimo lizdą. Galite dirbti kompiuteriu, kol baterija įkraunama KS adapteriu. Vis dėlto, įkraunant bateriją, kai kompiuteris išjungtas, gerokai sutrumpėja įkrovimo trukmė.

Pastaba

prieš darbo dienos pabaigą rekomenduojame įkrauti bateriją. Jei baterija bus įkraunama per naktį prieš kelionę, kitą darbo dieną galėsite pradėti su visiškai įkrauta baterija.

Naujos baterijos paruošimas naudoti

Prieš naudojant bateriją pirmą kartą, reikia atlikti tam tikrus jos paruošimo naudoti veiksmus:

1. Pajunkite KS adapterį ir visiškai įkraukite bateriją.
2. Įjunkite kompiuterį ir atlikite operacinės sistemos sąranką.
3. Atjunkite KS adapterį.
4. Naudokite kompiuterį naudodami baterijos energiją.
5. Vėl prijunkite KS adapterį ir vėl visiškai įkraukite bateriją.

Vykdykite nurodytus veiksmus, kol tris kartus bateriją įkrausite ir iškrausite.

Šią paruošimo naudoti procedūrą taikykite visoms naujoms baterijoms arba tuo atveju, jei baterija buvo nenaudota ilgesnį laiką.

Įspėjimas

Nelaikykite baterijų temperatūroje žemesnėje kaip 0° C (32° F) ar aukštesnėje kaip 45° C (113° F). Itin aukšta ar itin žema temperatūra gali pakenkti baterijai.

Baterijos paruošimo procesas užtikrins, kad baterija priimtų maksimalią įmanomą įkrovą. Neatlikę šios procedūros, negalėsite maksimaliai įkrauti baterijos, be to, sutrumpinsite baterijos eksploatacijos trukmę.

Neigiamos įtakos baterijos eksploatacijos trukmei turi šie dalykai:

- Kompiuterio naudojimas prijungus prie nuolatinės kintamosios srovės.
- Baterijos iškrovimas ir įkrovimas ne iki galo (kaip nurodyta pirmiau).
- Dažnas naudojimas: kuo dažniau naudosite bateriją, tuo greičiau ji susidėvės. Integruota baterija įkraunama daugiau kaip 1000 kartų.

Baterijos tarnavimo laiko optimizavimas

Optimizavus baterijos eksploatacijos trukmę, galima maksimaliai išnaudoti bateriją, pailginant įkrovimo ciklą ir padidinant įkrovimo efektyvumą. Rekomenduojame vadovautis toliau pateiktomis rekomendacijomis:

- Kai įmanoma, maitinkite kompiuterį KS adapteriu, o akumuliatorių pasilikite mobiliam naudojimui.
- Pašalinkite priedus, kurie nėra naudojami (pvz., USB diską), nes jie gali ir toliau naudoti energiją.
- Laikykite kompiuterį vėsioje, sausoje vietoje. Rekomenduojama temperatūra yra nuo 10° C (50° F) iki 30° C (86° F). Laikant aukštesnėje temperatūroje, baterija greičiau išsikraus savaime.
- Perteklinis įkrovimas gali sutrumpinti baterijos eksploatacijos trukmę.
- Prižiūrėkite savo KS adapterį ir bateriją.

Baterijos įkrovimo lygio patikrinimas

Energijos matuoklis rodo esamą akumuliatoriaus įkrovimo lygį. Jei norite pamatyti esamą baterijos įkrovimo lygį, užveskite žymeklį ant užduočių juostoje esančios baterijos / maitinimo piktogramos.

Įspėjimas apie baterijos išsikrovimą

Kai kompiuteris maitinamas iš akumuliatoriaus, sekite energijos matuoklį.

Svarbu

Pasirodžius įspėjimui apie senkančią bateriją, kuo greičiau prijunkite KS adapterį. Jei akumuliatorius visiškai išsikraus ir dėl to išsijungs kompiuteris, galite prarasti duomenis.

Pasirodžius įspėjimui apie baterijos išsikrovimą, rekomenduojame atlikti šiuos veiksmus (priklausomai nuo situacijos):

Situacija	Rekomenduojamas veiksmas
Yra KS adapteris ir maitinimo tinklo lizdas.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prijunkite AC adapterį prie kompiuterio ir tada įjunkite į maitinimo lizdą. 2. Įrašykite visus reikiamus failus. 3. Tęskite darbą. <p>Jei norite, kad baterija įsikrautų greičiau, išjunkite kompiuterį.</p>
KS adapterio arba maitinimo lizdo nėra.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Įrašykite visus reikiamus failus. 2. Užverkite visas programas. 3. Išjunkite kompiuterį.

KELIAVIMAS SU KOMPIUTERIU

Šiame skyrelyje pateikiame informacijos ir patarimų apie keliavimą ir kompiuterio pasiėmimą.

Atsijungimas nuo darbalaukio

Norėdami atjungti savo kompiuterį nuo išorinių priedų, atlikite šiuos veiksmus:

1. Išsaugokite visas atidarytus failus.
2. Išimkite diskus iš optinių diskų įrenginio.
3. Išjunkite kompiuterį arba perveskite jį į miego ar užmigdymo režimą.
4. Uždarykite ekrano dangtį.
5. Atjunkite maitinimo adapterio KS laidą.
6. Atjunkite klaviatūrą, pelę, spausdintuvą, išorinį monitorių ir kitus išorinius prietaisus.
7. Atjunkite „Kensington“ užraktą, jei jį naudojate kompiuterio apsaugai.

Pernešimas iš vienos vietos į kitą

Jei reikia kompiuterį pernešti netoli, pavyzdžiui, iš darbo vietos į susirinkimų kabinetą.

Kompiuterio paruošimas

Prieš perkeliant kompiuterį, uždarykite ir užspauskite ekrano dangtį, kad kompiuteryje įsijungtų miego režimas. Dabar galite saugiai pernešti kompiuterį į bet kurią vietą pastate. Jei norite pažadinti kompiuterį iš miego režimo, atidarykite ekraną ir, jei reikia, paspauskite ir atleiskite maitinimo mygtuką.

Jei reikia pernešti kompiuterį į kliento biurą ar kitą pastatą, galite išjungti kompiuterį:

Paspauskite „Windows“ klavišą + <C>, spustelėkite **Parametrai** > **Maitinimas**, tada spustelėkite **Išjungti**.

Arba:

Kompiuterį galite perjungti į miego režimą paspausdami <Fn> + <F4> arba uždarydami ekraną.

Kai esate pasiruošę vėl naudoti kompiuterį, atidarykite ekraną ir, jei reikia, paspauskite ir atleiskite maitinimo mygtuką.

Pastaba

Paveikęs miego režimu nustatytą laiką, kompiuteris gali pereiti į užmigdymo arba giliojo miego režimą.

Ką pasiimti į susitikimus

Jeigu susitikimas sąlyginai trumpas, dažniausiai nieko papildomo pasiimti nereikia – užtenka pasiimti tik kompiuterį. Jeigu susitikimas ilgesnis, arba jei kompiuterio baterija nepilnai įkrauta, pasiimkite KS adapterį ir pajunkite maitinimą prie kompiuterio susitikimų kabinete.

Jeigu susitikimų kabinete nėra elektros lizdo, sumažinkite baterijos apkrovimą perjungdami kompiuterį į miego režimą. Spauskite <Fn> + <F4> arba uždarykite ekrano dangtį tada, kai nesinaudojate kompiuteriu.

Kompiuterio pasiėmimas namo

Kai persikeliate iš biuro į namus ir atvirkščiai.

Kompiuterio paruošimas

Atjungus kompiuterį nuo stacionaraus kompiuterio, atlikite šiuos žingsnius norėdami paruošti kompiuterį kelionei namo:

- Patikrinkite ar išėmėte visas laikmenas ir kompaktinius diskus iš įrenginio (-ių). To nepadarius, laikmena gali sugadinti įrenginio galvutę.
- Supakuokite kompiuterį į apsauginį dėklą, kuris gali apsaugoti slystant ir sušvelninti kritimo padarinius.

Įspėjimas

Venkite pakuoti daiktus prie viršutinio kompiuterio dangčio. Ant kompiuterio uždėti sunkesni daiktai gali sugadinti ekraną.

Ką pasiimti su savimi

Jeigu namie nieko neturite, pasiimkite su savimi:

- KS adapterį ir maitinimo laidą.
- Spausdintas *Sąrankos vadovą*.

Pagal aplinkybes

Vadovaukitės šiais nurodymais norėdami apsaugoti kompiuterį keliaujant į darbą ir iš darbo:

- Nešiodamiesi kompiuterį ar juo dirbami, saugokite kompiuterį nuo didelių temperatūros pokyčių.
- Jei reikėtų sustoti ilgesniam laikui ir negalėtumėte pasiimti kompiuterio su savimi, rekomenduojame kompiuterį palikti automobilio bagažinėje, kad jis būtų apsaugotas nuo karščio.
- Drėgmės ir temperatūros pokyčiai skatina kondensato susidarymą. Palaukite, kol kompiuteris sušils iki kambario temperatūros, o prieš jį įjungdami kompiuterį, patikrinkite ar ant ekrano nėra kondensato. Jeigu temperatūros pokytis didesnis kaip 10° C (18° F), palaukite, kol kompiuteris įšils iki kambario temperatūros. Jei įmanoma, 30 minučių palikite kompiuterį temperatūroje, kuri prilygtų lauko ir kambario temperatūros vidurkiui.

Namų biuro įrengimas

Jei savo kompiuteriu dažnai dirbate namuose, rekomenduojame įsigyti antrą KS adapterį, kurį naudotumėte tik namie. Įsigijus antrą KS adapterį, išvengsite papildomo svorio nešiojimo į namus ir iš jų.

Jeigu naudojate kompiuteriu namie labai ilgą laiką, galite prie jo norėti prijungti papildomą klaviatūrą, ekraną ar pelę.

Keliavimas su kompiuteriu

Svarbu

Pasitarkite su savo avialinijų darbuotojais, ar yra kokių nors specialių reikalavimų dėl keliavimo su ličio akumuliatoriais.

Jei keliaujate didelį atstumą, pavyzdžiui, iš savo biuro pastato į kliento biurą arba daug keliaujate po vietą.

Kompiuterio paruošimas

Paruoškite kompiuterį taip, kaip jį paruošiate gabenimui į namus. Nepamirškite įkrauti kompiuterio baterijos. Oro uosto saugos tarnyba gali pareikalauti įjungti kompiuterį keleivių patikrinimo metu.

Ką pasiimti su savimi

Su savimi pasiimkite:

- KS adapteris
- Papildomas spausdintuvo tvarkykles, jei ketinate naudoti kitą spausdintuvą

Pagal aplinkybes

Be čia jau paminėtų rekomendacijų dėl kompiuterio pasiėmimo į namus, pateikiame papildomų rekomendacijų kompiuterio apsaugojimui keliavimo metu:

- Visada kompiuterį imkite kaip rankinį bagažą.
- Jeigu įmanoma, kompiuteris tegul būna tikrinamas rankiniu būdu. Oro uosto rentgeno aparatai kompiuteriui nekenkia, tačiau neneškite kompiuterio pro metalo detektorių.

Tarptautinės kelionės su kompiuteriu

Svarbu

Pasitarkite su savo avialinijų darbuotojais, ar yra kokių nors specialių reikalavimų dėl keliavimo su ličio akumulatoriais.

Keliaujant iš vienos valstybės į kitą.

Kompiuterio paruošimas

Paruoškite kompiuterį taip, kaip ruošiate paprastai kelionei.

Ką pasiimti su savimi

Su savimi pasiimkite:

- AC adapteris.
- Maitinimo kabelius, kurie tinka naudoti šalyje, į kurią vykstate.
- Papildomas spausdintuvo tvarkykles, jei ketinate naudoti kitą spausdintuvą.
- Pirkimo dokumentą jei jo pareikalautų muitinės pareigūnai.
- „International Travelers Warranty“ garantinį pasą.

Pagal aplinkybes

Vadovaukitės tomis pačiomis rekomendacijomis, aprašytomis kelionei su kompiuteriu.

Papildomi naudingi patarimai tarptautinėse kelionėse:

- Prieš keliaudami į kitą šalį, sužinokite, ar KS adapterio įtampa ir KS adapterio lizdas atitiks tos šalies specifikacijas. Jei reikėtų, įsigykite tos šalies įtampą atitinkantį KS adapterį. Nenaudokite kitokių adapterių, kurie skirti kitų prietaisų pajungimui ir nepritaikyti kompiuteriui.
- Jei ketinate naudotis modemu, patikrinkite, ar modemas ir jungtys suderinamos su valstybės, į kurią vykstate, telekomunikacinėmis sistemomis.

Prievadai ir jungtys...

Šiame skyriuje rasite tokias temas:

- Jūsų kompiuteryje įrengti prievadai ir jungtys

ACER KEITIKLIO PRIEVADAS

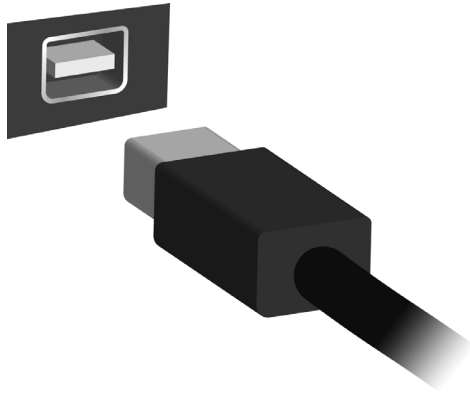
Pastaba

Galimi skirtingi kabeliai. Pasiteiraukite pardavėjo, kuris kabelis suderinamas su jūsų kompiuteriu.

Acer keitiklio prievadas yra nuosavybinis prievadas, leidžiantis išplėsti kompiuterio ryšių galimybes naudojant tik vieną kabelį.

Acer keitiklio prievadas palaiko vieną arba daugiau išvardytų funkcijų per tam skirtą kabelį: LAN ryšį, išorinio monitoriaus (VGA) prievadą ir papildomą USB prievadą.

Galima prijungti daugiau nei vieną išorinį „Acer“ keitiklio kabelį, suderinamą su jūsų kompiuteriu.

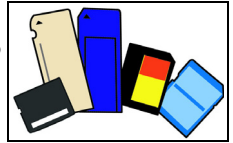
ATMINTIES KORTELIŲ SKAITYTVAS

Jungčių parinktys

Jūsų kompiuteryje įrengtas kortelių skaitytuvas ir kiti prievadai/lizdai, leidžiantys prie jo prijungti periferinius įrenginius. Instrukcijų apie įvairių išorinių įrenginių prijungimą prie kompiuterio rasite tolesniame skyrelyje.

Atminties kortelių skaitytuvas

Atminties kortelės naudojamos įvairiuose skaitmeniniuose fotoaparatuose, delninukuose, MP3 grotuvuose ir mobiliuosiuose telefonuose.

Atminties kortelės įdėjimas

1. Sulygiuokite kortelę, kad jos priekinė dalis būtų nukreipta į prievadą, o kontaktai – žemyn.
2. Atsargiai įstumkite kortelę į prievadą. Jei pajusite, kad kortelę sunku įkišti, pamėginkite ją šiek tiek pasukinėti.
3. Paspauskite kortelę, kad ji užsifikuotų. Keli kortelės milimetrai liks išlindę iš lizdo.

Jei kortelėje yra failų, gali pasirodyti *Windows Auto Play* („Windows“ automatinio paleidimo) langas (tai priklauso nuo kortelės turinio) ir gali būti pateiktas klausimas, ar pageidaujate naudoti programą kortelės turiniui pasiekti. Nurodykite tinkamą parinktį arba pasirinkite **Cancel** (Atšaukti). Jei kortelėje nėra failų arba failai yra nepažįstami, atsivers langas su kortelės turiniu.

SD, SDHC ir SDXC kortelės

Skirtingų tipų SD kortelės pasižymi nevienoda talpa, tačiau atrodo taip pat. SD kortelėse telpa iki 4 GB, SDHC – iki 32 GB, o SDXC – iki 2 048 GB (2048 TB). Jūsų kompiuteryje yra su SDHC arba SDXC kortelėmis derantis kortelių skaitytuvas.

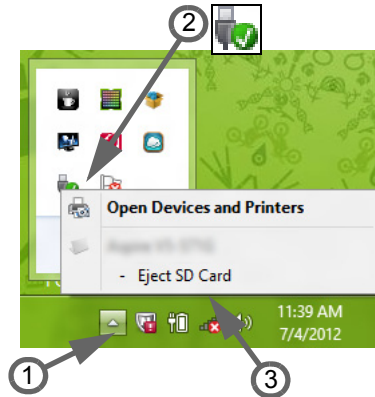

Pastaba

SDXC atminties kortelės perskaityti gali tik su SDXC standartu derantis skaitytuvas. SD ir SDHC kortelės galima naudoti su bet kuriuo iš tipų.

Kortelės išėmimas iš atminties kortelių skaitytuvo

1. *Pranešimų srityje* (šalia laikrodžio) spustelėkite rodyklę **Show hidden icons** (Rodyti paslėptas piktogramas).
2. Spustelėkite piktogramą **Safely Remove Hardware** (Saugus aparatūros šalinimas).
3. Spustelėkite **Eject SD Card** (išimti SD kortelę) (čia gali būti pateikiamas ir prietaiso pavadinimas).
4. Palaukite, kol pasirodys pranešimas *Safe to Remove Hardware* (Aparatūrą galima saugiai pašalinti).
5. Išimkite kortelę.

VAIZDO IR GARSO JUNGTYS

Skirtas prijungti monitorių (VGA arba DVI prievadas; jungties tipas priklauso nuo jūsų kompiuterio konfigūracijos). Atitinkamas kabelis paprastai būna pateikiamas kartu su monitoriumi.

Vadovaudamiesi toliau nurodytais veiksmais, prijunkite prie savo kompiuterio monitorių:

1. Patikrinkite, ar kompiuteris išjungtas ir ar išjungtas monitoriaus maitinimo jungiklis.
2. Prijunkite vaizdo kabelį prie kompiuteryje įrengto monitoriui skirto prievado. Užfiksuokite kabelio jungtį pateiktais varžtais.
3. Prijunkite monitoriaus maitinimo kabelį prie tinkamai įžeminto sieninio maitinimo lizdo.
4. Vykdykite monitoriaus naudotojo vadove pateikiamas sąrankos instrukcijas.
5. Įjunkite monitorių, tada įjunkite kompiuterį.
6. Užtikrinkite, kad esama skyra ir kadrių dažnis neviršytų monitoriaus specifikacijų. Jei reikia, pakeiskite kompiuterio naudojamus vaizdo rodymo nustatymus.

Pastaba

*Kad pasiektumėte ekrano valdiklius, paspauskite „Windows“ klavišą (☐) + W, įveskite „Display“ (Ekranas) ir spustelėkite **Display** (ekranas).*

Ausinės ir mikrofonas

Šie prievada leidžia prijungti garso įrenginius. Naudodamiesi ausinių prievadu, galėsite prijungti stereofonines ausines arba garsiakalbius su autonominiu maitinimu. Prijungus prie ausinių lizdo garso įrenginį, išjungiami integruoti garsiakalbiai. Mikrofono prievadas skirtas išoriniam mikrofonui prijungti ir monofoniniam garsui įrašyti. Prijungus išorinį mikrofoną, išjungiamas integruotas mikrofonas.

Pastaba

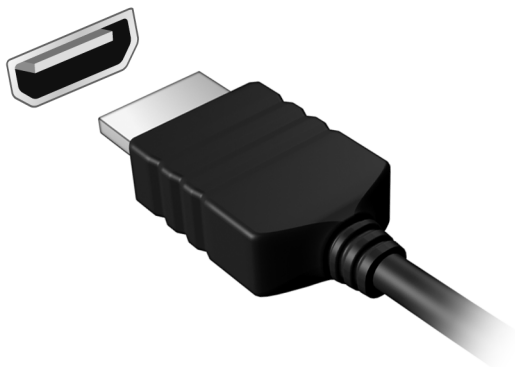
Kai kuriuose kompiuteriuose įrengtas vienas jungtinis prievadas, leidžiantis prijungti ausines su įmontuotu mikrofonu. Šios ausinės dažniausiai naudojamos su išmaniaisiais telefonais.

HDMI

HDMI („High-Definition Multimedia Interface“) – tai aukštos kokybės skaitmeninė garso/vaizdo sąsaja. HDMI leidžia vienu kabeliu sujungti bet kokius derančius skaitmeninius garso-vaizdo šaltinius, pvz., jūsų kompiuterį, TV priedėlį, DVD leistuvą ar garso-vaizdo imtuvą su bet koku derančiu skaitmeniniu garso ir (arba) vaizdo monitoriumi, pvz., skaitmeniniu televizoriumi (DTV).

Kadangi naudojamas tik vienas kabelis, įrenginius lengva sujungti ir užtikrinama tvarka bei geriausia garso ir vaizdo kokybė.

UNIVERSALI NUOSEKLOJI MAGISTRALĖ (USB)

USB prievadas – tai didelės spartos prievadas, leidžiantis prijungti USB periferinius įrenginius, pvz., pelę, išorinę klaviatūrą, papildomą kaupiklį (išorinius standžiuosius diskus) ar kitus derančius įrenginius.

Pastaba

„Acer“ kompiuteriuose šiuo metu siūlomi du USB standartai: USB 2.0 („High-speed USB“) ir USB 3.0 („SuperSpeed USB“). „Acer“ kompiuteriuose USB 2.0 prievaduose liežuvėlis juodas, o USB 3.0 – mėlynas. Siekiant maksimalaus našumo, USB 3.0 įrenginiai turi būti jungiami prie USB 3.0 prievado. Žr. savo įrenginio dokumentaciją, kur rasite informacijos apie tai, su kuriuo standartu jis dera.

Per USB prievadą galima papildomai įkrauti įrenginius, pvz., planšetinius kompiuterius, išmaniuosius telefonus ar kitus įrenginius. Kai kurie USB 3.0 prievadai gali įkrauti įrenginį, kai kompiuteris veikia užmigdyto režimu arba yra išjungtas. Be to, norint prijungti prie vieno prievado kelis USB įrenginius, galima naudoti USB šakotuvą.

Svarbu

Prieš atjungiant USB laikmeną, rekomenduojama dešiniuoju pelės klavišu spustelėti „Windows“ užduočių juostoje pateiktą USB piktogramą ir pasirinkti „Eject <device>“ (Atjungti įrenginį): taip operacinei sistemai nurodoma nutraukti naudojimąsi juo, kad būtų galima saugiai atjungti. Jei to nepadarysite, rizikuosite prarasti duomenis arba apgadinti periferinį įrenginį.

Turite klausimų?

A decorative graphic consisting of two overlapping, curved bands of green. The top band is a lighter shade of green, and the bottom band is a darker shade. Both bands curve upwards from left to right, creating a wave-like effect.

Šiame skyriuje rasite tokias temas:

- Dažniausiai užduodami klausimai
- „Windows 8.1“ naudojimo patarimai
- Gedimų diagnostikos informacija
- Kaip apsaugoti save internete
- Kur rasti „Acer“ aptarnavimo centro kontaktinės informacijos

DAŽNIAUSIAI UŽDUODAMI KLAUSIMAI

Toliau yra galimų situacijų sąrašas, kurios gali iškilti naudojantis kompiuteriu. Kiekvienai iš jų yra pateikiami lengvi sprendimai.

Ijungiau maitinimą, tačiau kompiuteris nepasileidžia arba nesikrauna.

Žiūrėkite maitinimo indikatorių:

- Jei jis nešviečia, vadinasi kompiuteriui netiekiamas maitinimas. Patikrinkite:
  - Jeigu naudojate akumuliatorių, jis gali būti išsekęs ir nepajėgus maitinti kompiuterį. Prijunkite kintamosios srovės adapterį, kad įkrautumėte akumuliatorių.
  - Patikrinkite ar KS adapteris tinkamai įjungtas į kompiuterį ir į maitinimo lizdą.
- Jei dega, patikrinkite:
  - Ar diskas yra optinių diskų įrenginyje? Išimkite jį ir paspauskite **<Ctrl> + <Alt> + <Del>**, kad paleistumėte sistemą iš naujo.
  - Ar esate prijungę USB atminties įrenginį (USB diską arba išmanųjį telefoną) prie kompiuterio? Atjunkite jį ir paspauskite **<Ctrl> + <Alt> + <Del>**, kad paleistumėte sistemą iš naujo.

Ekране nieko nerodoma.

Kompiuterio maitinimo valdymo sistema automatiškai išjungia ekraną taupydama energiją. Paspauskite bet kurį klavišą, kad ekrane atsirastų vaizdas.

Jeigu, paspaudus klavišą, ekranas nieko nerodo, tai gali būti dėl trijų priežasčių:

- Gali būti per žemas šviesumo lygis. Spauskite **<Fn> + <▷>** (padidinti) jei norite sureguliuoti ryškumo lygmenį.
- Ekranas gali būti nustatytas rodymui per išorinį monitorių. Paspauskite ekrano perjungimo trumposios kreipties klavišą **<Fn>+<F5>**, kad vaizdas būtų rodomas kompiuteryje.
- Jei mirksi maitinimo šviesos diodas, galbūt kompiuteris veikia miego arba užmigdymo režimu. Paspauskite ir atleiskite maitinimo mygtuką norėdami vėl įjungti.

Nesigirdi garso iš kompiuterio.

Patikrinkite:

- Garsumas gali būti išjungtas. Žr. garsumo valdymo (garsiakalbio) piktogramą užduočių juostoje. Jeigu garsiakalbio simbolis perbrauktas, paspauskite piktogramą ir išjunkite parinktį **Mute all** (Nutildyti viską).
- Gali būti per žemas garsumo lygis. Patikrinkite užduočių juostoje pateiktą garsumo valdymo (garsiakalbio) piktogramą. Tai pat galite naudoti garso reguliavimo mygtukus norėdami sureguliuoti garsą.
- Prie kompiuterio ausinių lizdo prijungus ausines ar išorinius garsiakalbius, vidiniai garsiakalbiai automatiškai išsijungia.

Noriu išstumti optinį diską iš disko įrenginio neįjungiant maitinimo.

Yra mechaninio išstūmimo skylutė ant optinio įrenginio. Paprasčiausiai įkiškite rašiklio ar ištiesintos sąvaržėlės galiuką ar į skylutę ir stumtelėkite, kad dėklas išsistumtų.

Klaviatūra nereaguoja į paspaudimus.

Pabandykite prijungti išorinę klaviatūrą prie USB prievado kompiuteryje. Jeigu ji veikia, susisiekite su įgaliotuoju atstovu ar aptarnavimo centru, nes gali būti, kad atsilaisvino vidinės klaviatūros laidas.

Neveikia spausdintuvas.

Patikrinkite:

- Įsitinkite, kad spausdintuvas yra prijungtas prie maitinimo lizdo ir kad jis įjungtas.
- Patikrinkite, ar spausdintuvo kabelis yra gerai prijungtas prie kompiuterio USB prievado ir atitinkamo spausdintuvo prievado.

Noriu atkurti kompiuterio pirminius nustatymus.

Pastaba

Jeigu jūsų sistema yra daugiakalbės versijos, operacinė sistema ir kalba, kurią pasirinkote pirmąkart įjungę sistemą, bus tik vienintelė pasirinktis atstatymo operacijoms atėityje.

Šis atkūrimo procesas padeda atstatyti C: diską su originaliu programinės įrangos turiniu, įdiegtu įsigijus savo kompiuterį.

Įspėjimas

Jūsų C: diskas bus performatuotas ir visa jame esanti informacija bus ištrinta. Todėl svarbu, kad prieš tai pasidarytumėte duomenų atsargines kopijas.

Prieš atliekant atstatymo operaciją, patikrinkite BIOS nustatymus.

1. Patikrinkite ar „**Acer**“ **disk-to-disk recovery** įjungta.
2. Patikrinkite ar **D2D Recovery** (D2D atkūrimo) nustatymas, esantis skiltyje **Main** (Pagrindinis) nustatytas kaip **Enabled** (įjungtas).
3. Išeikite iš BIOS naudmenos ir išsaugokite pakeitimus. Sistema bus įkelta iš naujo.

Pastaba

Norėdami suaktyvinti BIOS naudmeną, paspauskite <F2>, sistemos įkrovimo metu pamatę „Acer“ logotipą.

Išsamios informacijos apie atkūrimo procesą, žr. **Sistemos atkūrimas on page 27.**

Aptarnavimo užklausa

„International Travelers Warranty“ (ITW) garantija

Jūsų kompiuteriui taikoma tarptautinė „International Travelers Warranty“ (ITW), kuri suteikia saugumo ir ramybės keliaujant. ITW garantinis pasas pateikiamas kartu su kompiuteriu. Šiame pase yra viskas, ką jums reikia žinoti apie ITW programą. Įgaliotų garantinio aptarnavimo centrų sąrašas yra šiame patogiam buklete. Atidžiai perskaitykite šį pasą.

Visada turėkite savo ITW pasą su savimi, ypač tuomet, kai keliaujate, kad galėtumėte pasinaudoti mūsų pagalbos centrų paslaugomis. Pridėkite pirkimo kvitą (dokumentą) prie ITW paso.

Jeigu šalyje, kurioje keliaujate, nėra Acer įgaliotos ITW aptarnavimo vietos, susisiekitė su mūsų biurais visame pasaulyje. Apsilankykite adresu **www.acer.com**.

Prieš skambinant

Pasiruoškite šią informaciją ir būkite prie savo kompiuterio, kai skambinsite Acer tiesioginės pagalbos. Su Jūsų pagalba galėsime sumažinti skambučio trukmę ir padėti efektyviai išspręsti problemas. Jeigu pasirodo klaidos pranešimai ar kompiuteris pypsi, užrašykite juos, kai jie pasirodo ekrane (ir skaičių bei seką tuo atveju jei pypsi).

Jums reikia pateikti tokią informaciją:

Vardas ir pavardė: _____

Adresas: _____

Telefono numeris: _____

Kompiuterio ir modelio tipas: _____

Serijos numeris: _____

Pirkimo data: _____

Sistemos „Windows 8.1“ naudojimo patarimai

Mes žinome, kad tai – nauja operacinė sistema ir prireiks šiek tiek laiko pasirasti ją naudotis, tad parengėme keletą patarimų, nuo ko pradėti.

Kaip rasti meniu *Start* (Pradėti)?

Paspauskite „Windows“ klavišą, spustelėkite pradžios mygtuką darbalaukio užduočių juostoje arba perkelkite žymeklį į viršutinį dešinįjį ekrano kampą ir spustelėkite pagrindinį mygtuką **Start** (Pradėti).

Kur pradžios mygtukas?

Pradžios mygtukas pateikiamas darbalaukio užduočių juostoje. Jį spustelėjus, atveriamas *Pradžios* sritis, kurioje galima paleisti programas.

Kaip pamatyti visas savo programas?

Spustelėkite rodyklės piktogramą, pajudinus žymeklį pasirodantią *Pradžios* srities apačioje.

Ar galima rodinį „Visos programos“ paversti numatytuoju Pradžios srities rodiniu?

Taip, tiesiog atlikite šiuos veiksmus:

1. Eikite į darbalaukį.
2. Dešiniu juoju pelės klavišu spustelėkite užduočių juostą ir pasirodžiusiame meniu pasirinkite **Properties** (Ypatybės).
3. Skirtuke **Navigation** (Naršymas) pažymėkite *Show the Apps view automatically when I go to Start* (Perėjus į pradžios sritį, automatiškai pateikti programų rodinį).

Kas tai yra „Pagrindiniai mygtukai“?

Pagrindinių mygtukų juosta leidžia jums atlikti naudingas funkcijas, pavyzdžiui, bendrinti turinį, išjungti kompiuterį arba keisti nustatymus.

Kaip pasiekti pagrindinių mygtukų juostą?

Nuveskite žymeklį į viršutinį dešinįjį ekrano kampą.

Ar galima po sistemos įkrovimo iškart pamatyti darbalaukį?

Taip, tiesiog atlikite šiuos veiksmus:

1. Eikite į darbalaukį.
2. Dešiniu juoju pelės klavišu spustelėkite užduočių juostą ir pasirodžiusiame meniu pasirinkite **Properties** (Ypatybės).
3. Skirtuke **Navigation** (Naršymas) pažymėkite *Go to the desktop instead of Start when I sign in* (Man prisijungus vietoj pradžios srities rodyti darbalaukį).

Kaip persijungti tarp programų?

Perveiskite žymeklį į viršutinį kairįjį ekrano kampą ir spustelėkite programėlės, į kurią norite persokti, miniatiūrą.

Kaip išjungti kompiuterį?

Perveskite žymeklį į viršutinį dešinįjį ekrano kampą, spustelėkite **Settings** (Parametrai) > **Power** (Maitinimas) ir pasirinkite veiksmą, kurį norite atlikti.

Ar galima tiesiog išjungti pranešimus?

Taip, galima nurodyti, kad tam tikromis valandomis pranešimai nebūtų pateikiami ir jūs galėtumėte palikti kompiuterį veikti, tačiau jums netrukdytų pranešimai.

1. Perveskite žymeklį į viršutinį dešinįjį ekrano kampą ir spustelėkite **Settings** (Parametrai) > **Change PC settings** (Keisti kompiuterio parametrus) > **Search & apps** (Paieška ir programos) > **Notifications** (Pranešimai).
2. Perstumkite slankiklį *Quiet hours* (Tylos valandos) į padėtį **On** (Ijungta) ir nurodykite, kada pranešimai bus rodomi, o kada – ne.

Kaip atrakinti kompiuterį?

Kad atrakintumėte kompiuterį, nuspauskite tarpo klavišą ir pasirinkite naudotojo paskyros piktogramą. Jei jūsų paskyra turi nustatytą slaptažodį, kad tęstumėte turėsite jį įvesti.

Spustelėkite *peržiūros* piktogramą, kad pamatytumėte įvestus ženklus ir patikrintumėte, ar teisingai įvedate slaptažodį.

Ar galiu pritaikyti užrakintą ekraną savo poreikiams?

Galite tinkinti užrakintą ekraną, panaudodami įvairius vaizdus, vykdydami skaidrių peržiūrą arba rodyti sparčiąją būseną ir pranešimus pagal savo asmeninius poreikius.

Norėdami pakeisti foną, perveskite žymeklį į viršutinį dešinįjį ekrano kampą ir spustelėkite **Settings** (Parametrai) > **Change PC settings** (Keisti kompiuterio parametrus) > **PC & devices** (Kompiuteris ir įrenginiai) > **Lock screen** (Užrakintas ekranas). Čia galite:

- Pasirinkti fono vaizdą ir rodyti jį užrakintame ekrane.
- Ijungti ar išjungti *Skaidrių peržiūrą*.
- Pasirinkti užrakinto ekrano programas.

Kaip nustatyti užrakinto ekrano skaidrių peržiūrą?

1. Perveskite žymeklį į viršutinį dešinįjį ekrano kampą ir spustelėkite **Settings** (Parametrai) > **Change PC settings** (Keisti kompiuterio parametrus) > **PC & devices** (Kompiuteris ir įrenginiai) > **Lock screen** (Užrakintas ekranas).
2. Perstumkite slankiklį į padėtį **On** (Ijungta) ir nurodykite, ar skaidrių peržiūra bus rodoma kompiuteriui veikiant iš baterijos.
3. Spustelėkite **Add a folder** (Įtraukti aplanką) ir atverkite aplanką, kurį norite naudoti (pagal numatytąją nuostatą atveriamas aplankas *Pictures* (Paveikslėliai)). Spustelėkite **Use this folder** (Naudoti šį aplanką) > **OK** (Gerai).
4. Srityje *Add a folder* (Įtraukti aplanką) pateikiamas aplankų sąrašas. Pasirinkite aplanko pavadinimą ir spustelėkite **Remove** (Šalinti), kad pašalintumėte aplanką iš užrakinto ekrano skaidrių peržiūros.
5. Pagal savo poreikius pakeiskite kitas nuostatas.

Kaip pritaikyti kompiuterį asmeniniams poreikiams?

Galite pritaikyti sritį *Start* (Pradžia) naudodami įvairius fono paveikslėlius arba išdėstyti sąveikiuosius laukelius taip, kad jie atitiktų jūsų asmeninius poreikius.

Norėdami pakeisti foną, perveskite žymeklį į viršutinį dešinįjį ekrano kampą ir spustelėkite **Settings** (Parametrai) > **Change PC settings** (Keisti kompiuterio parametrus) > **Personalize** (Individualizuoti). Puslapio viršuje spustelėkite **Start screen** (Pradžios ekranas) ir parinkite spalvą bei vaizdą.

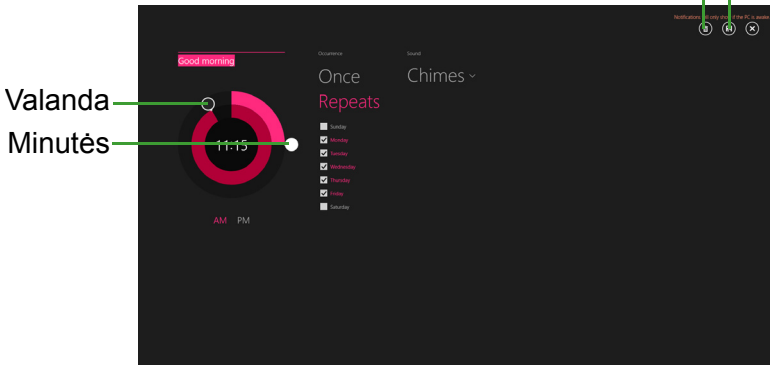
Kaip nustatyti žadintuvą?

Jūsų kompiuteris gali atlikti žadintuvo funkciją. Pradėkite rašyti „Alarms“ (Žadintuvai), kad surastumėte programą *Alarms* (Žadintuvai).

1. Ekrano kairėje pusėje pateiktais slankikliais nustatykite laiką.
2. Pasirinkite AM (Iki vidurdienio) arba PM (Po vidurdienio).
3. Nurodykite, kuriomis dienomis žadintuvus turėtų skambėti.
4. Pasirinkite pranešimą.

5. Įrašykite žadintuvą, spustelėdami piktogramą **Save** (Įrašyti), pateikiamą viršutiniame dešiniajame kampe.

Naikinti Įrašyti

Pastaba

Žadintuvas skamba tik jei nustatytu laiku jūsų kompiuteris yra įjungtas.

Kaip perkelti dinamines plyteles?

Dešiniuoju pelės klavišu spustelėkite sąveikųjį laukelį, kad jį pasirinktumėte. Tada nuvilkite į vietą *Pradžios* srityje, kur norite jį turėti. Kiti sąveikieji laukeliai bus atitinkamai perstumti, kad prisitaikytų prie pasikeitusios perkeltėjo vietos.

Ar galima sutvarkyti plyteles į grupes?

Taip, galima. Dešiniuoju pelės klavišu spustelėkite sąveikųjį laukelį, kad jį pasirinktumėte ir atvertumėte meniu „Customize“ (Tinkinti). Virš nepavadintų grupių pasirodo *Name group* (Pavadinti grupę). Galite suteikti grupei (-ėms) pavadinimą (-us) ir sutvarkyti grupėse plyteles pagal savo poreikius.

Ar galima padidinti arba sumažinti sąveikiuosius laukelius?

Dešiniuoju pelės klavišu spustelėkite bet kurioje *Pradžios* srities vietoje, kad atvertumėte meniu **Customize** (Individualizuoti), spustelėkite sąveikiuosius laukelius, kurių dydį norite pakeisti ir tada spustelėkite **Resize** (Keisti dydį). Pasirodžiusiame meniu pasirinkite dydį.

Kaip užverti programą?

Perveskite žymeklį į ekrano viršų. Jis pakis į ranką. Spustelėkite ir nuvilkite ranką žemyn, už ekrano vidurio.

Ar galima keisti ekrano skyrą?

Perveskite žymeklį į viršutinį dešinįjį ekrano kampą ir spustelėkite **Search** (Ieškoti), spustelėkite teksto laukelį ir atverkite ekraninę klaviatūrą, tada pradėkite rašyti „Control Panel“ (Valdymo skydelis), kad būtų pateikti rezultatai; spustelėkite **Control Panel** (Valdymo skydelis) > **Adjust screen resolution** (Reguliuoti ekrano skiriamąją gebą).

Kur dingo mano programos?

Perveskite žymeklį į viršutinį dešinįjį ekrano kampą, spustelėkite **Search** (Paieška) ir pradėkite rašyti programos, kurią norite atverti, pavadinimą. Ekrano dešinėje pusėje bus pateikti rezultatai.

Kaip padaryti, kad programa atsirasų srityje „Start“ (Pradėti)?

Būdami srityje *All apps* (Visos programos) ir pageidaudami programą parodyti *Pradžios* srityje, dešiniuoju pelės klavišu spustelėkite sąveikųjį laukelį, kad jį pasirinktumėte ir atverkite meniu *Customize* (Tinkinti). Ekrano apačioje pasirodžiusiame meniu spustelėkite **Pin to Start** (Prisegti pradžios srityje).

Kaip pašalinti sąveikųjį laukelį iš Pradžios srities?

Dešiniuoju pelės klavišu spustelėkite sąveikųjį laukelį, kad jį pasirinktumėte ir atvertumėte meniu *Customize* (Tinkinti). Spustelėkite plytelę (-es), kurias norite pašalinti ir ekrano apačioje pasirodžiusiame meniu palieskite **Unpin from Start** (Atsegti nuo pradžios srities).

Kaip padaryti, kad programa atsirasų užduočių juostoje?

Būdami srityje *All apps* (Visos programos) ir pageidaudami programą parodyti užduočių juostoje, dešiniuoju pelės klavišu spustelėkite sąveikųjį laukelį, kad jį pasirinktumėte ir atverkite meniu *Customize* (Tinkinti). Pasirinkite **Pin to taskbar** (Prisegti prie užduočių juostos).

Kaip įdiegti programas?

Jūs galite atsisiųsti „Windows“ parduotuvės programėles iš *Store* (Parduotuvė). Kad galėtumėte įsigyti ir atsisiųsti programas iš *Store* (Parduotuvė), reikės „Microsoft“ ID.

Nerandu kai kurių programų, pvz., Užrašinės ir Piešimo programos! Kur jos?

Pervekskite žymeklį į viršutinį dešiniąjį ekrano kampą, spustelėkite **Search** (Paieška) ir iškilusia klaviatūra įveskite programos, kurią norite atverti, pavadinimą. Kitas būdas – atverti sritį *All apps* (Visos programėlės) ir perslinkti prie punkto „Windows“ priedai, kur bus pateiktas visų senųjų programų sąrašas.

Ar galima vienu metu naudoti kelias programas?

1. Spustelėkite plytelę, kad atvertumėte programą *Pradžios* ekrane.
2. Grįžkite į *Pradžios* ekraną ir pakartokite procesą.
3. Perbraukite dešinėn nuo ekrano kairiojo krašto, kad parodytumėte paskutinę atvertą programą.
4. Braukite dešinėn iš ekrano kairiojo krašto, kol pamatysite stulpelių skyriklį, kad būtų rodomos abi programos vienu metu. Vienu metu trimis stulpeliais gali būti rodoma iki trijų programų.

Pastaba

Ši funkcija veikia tik tuose ekranuose, kurių skyra didesnė nei 1 366 x 768 pikselių.

Ar galiu pirmiausia parodyti darbalaukio programas?

Taip, tiesiog atlikite šiuos veiksmus:

1. Eikite į darbalaukį.
2. Dešiniu juoju pelės klavišu spustelėkite užduočių juostą ir pasirodžiusiame meniu pasirinkite **Properties** (Ypatybės).
3. Skirtuke **Navigation** (Naršymas) pažymėkite *List desktop apps first in the Apps view when it's sorted by category* (Rūšiuojant pagal kategoriją, programų rodinyje pirmiausia pateikti darbalaukio programos).

Kas tai yra „Microsoft“ ID (paskyra)?

„Microsoft“ paskyra – tai el. pašto adresas ir slaptažodis, kuriuos naudojate prisijungti prie „Windows“. Jūs galite naudoti bet kokį el. pašto adresą, tačiau geriausia pasirinkti tą, kurį jau naudojate bendrauti su draugais ir prisijungti prie mėgstamų interneto svetainių. Prisijungdami prie savo kompiuterio su „Microsoft“ paskyra, sujungsitės su žmonėmis, failais ir įrenginiais, kurie jums rūpi.

Ar man to reikia?

Jums nebūtina turėti „Microsoft“ ID, kad galėtumėte naudotis „Windows 8.1“, tačiau jį turint yra lengviau dirbti, kadangi galima sinchronizuoti duomenis tarp atskirų įrenginių, kuriais jungiatės naudodamiesi „Microsoft“ ID.

Kaip jį gauti?

Jei jūsų kompiuteryje jau įdiegta „Windows 8.1“ ir dar neprisijungėte naudodami „Microsoft“ abonementą arba neturite „Microsoft“ abonemento ir norite jį susikurti, perveskite žymeklį į viršutinį dešinįjį ekrano kampą, spustelėkite **Settings** (Parametrai) > **Change PC settings** (Keisti kompiuterio parametrus) > **Accounts** (Abonementai) > **Connect to a Microsoft account** (Jungtis prie „Microsoft“ abonemento) ir vykdykite ekrane pateikiamas instrukcijas.

Kaip įtraukti į „Internet Explorer“ parankinių?

„Internet Explorer 10“ neturi tradicinių parankinių: vietoj jų galite prisegti nuorodas į sritį *Start* (Pradėti). Atvėrę puslapį, perbraukite aukštyn iš ekrano apatinio krašto, kad atvertumėte meniu ekrano apačioje. Spustelėkite **Pin to Start** (Prisegti pradžios srityje).

Kaip patikrinti, ar nėra „Windows“ naujinių?

Perveskite žymeklį į viršutinį dešinįjį ekrano kampą ir spustelėkite **Settings** (Parametrai) > **Change PC settings** (Keisti kompiuterio parametrus) > **Update & recovery** (Atnaujinimas ir atkūrimas) > **Windows Update** („Windows“ atnaujinimas). Spustelėkite **Check now** (Tikrinti dabar).

Kur gauti daugiau informacijos?

Papildomos informacijos rasite šiuose puslapiuose:

- „Windows 8“ ir „Windows 8.1“ mokymo medžiaga: www.acer.com/windows8-tutorial
- Techninės pagalbos DUK: support.acer.com

Gedimų diagnostika

Šiame skyrelyje pateikiame informacijos apie tai, kaip spręsti dažniausiai pasitaikančias problemas.

Perskaitykite ir problemą pabandykite išspręsti patys ir tik po to kvieskite meistrą. Rimtesnių problemų sprendimui reikia atidaryti kompiuterio korpusą. Kompiuterio korpuso patys neatidarinkite; pagalbos kreipkitės į pardavėjo arba įgalioto techninės priežiūros centro specialistus.

Gedimų diagnostikos patarimai

Šis kompiuteris yra ypatingos konstrukcijos, nes ekrane rodomi klaidų pranešimai, kurie padeda išspręsti problemas.

Jei sistema rodytų klaidos pranešimą arba jei atsirastų klaidos simptomai, žr. „Klaidų pranešimai“ žemiau. Jei problemos išspręsti nepavyksta, susisiekite su pardavėjo specialistais. **Žr. Klaidų pranešimai p. 83.**

Klaidų pranešimai

Jei rodomas klaidos pranešimas, įsidėmėkite jo turinį ir imkitės atitinkamų veiksmų. Lentelėje pateikiame klaidos pranešimus abėcėline tvarka kartu su rekomenduojamais problemos sprendimo veiksmais.

Klaidų pranešimai	Problemos sprendimo veiksmas
„CMOS battery bad“	Susisiekite su pardavėju arba įgalioto atstovo centru.
„CMOS checksum error“	Susisiekite su pardavėju arba įgalioto atstovo centru.
„Disk boot failure“	Įdėkite sisteminį (pirminio paleidimo) diską, tada spauskite <Enter> (įvesti) ir įkelkite sistemą iš naujo sistemą.
„Equipment configuration error“	Spauskite <F2> (POST metu), kad įeitumėte į BIOS, tada spauskite Exit (išeiti) įėję į BIOS naudmeną kompiuteriui perkrauti.
„Hard disk 0 error“	Susisiekite su pardavėju arba įgalioto atstovo centru.

Klaidų pranešimai	Problemos sprendimo veiksmas
„Hard disk 0 extended type error“	Susisiekite su pardavėju arba įgalioto atstovo centru.
„I/O parity error“	Susisiekite su pardavėju arba įgalioto atstovo centru.
„Keyboard error or no keyboard connected“	Susisiekite su pardavėju arba įgalioto atstovo centru.
„Keyboard interface error“	Susisiekite su pardavėju arba įgalioto atstovo centru.
„Memory size mismatch“	Spauskite < F2 > (POST metu), kad įeitumėte į BIOS, tada spauskite Exit (išeiti) įėję į BIOS naudmeną kompiuteriui perkrauti.

Jeigu, atlikus šias pirmines gedimų diagnostikos ir šalinimo priemones, problemos pašalinti nepavyko, kreipkitės pagalbos į pardavėją arba įgaliotą techninės priežiūros centrą.

INTERNETAS IR SAUGUMAS TINKLE

Pirmieji žingsniai tinkle

Kompiuterio apsauga

Labai svarbu tinkamai apsaugoti jūsų kompiuterį nuo virusų ir atakų internetu (žr. **Saugumas p. 90**). Pirmą kartą paleidus kompiuterį, pasiūloma pasinaudoti visapusiška interneto saugumo programa. Šią apsaugą turėtumėte suaktyvinti kaip įmanoma greičiau ir tikrai prieš prisijungiant prie interneto.

Pasirinkite interneto paslaugų teikėją

Naudojimasis internetu tapo natūralia kasdienio darbo su kompiuteriu dalimi. Įvykdę vos kelis paprastus veiksmus, galėsite prisijungti prie gausaus žinių lobyno ir naudotis įvairiausiomis bendravimo priemonėmis. Kad atliktumėte šiuos veiksmus, pirmiausia turite pasirinkti *internetu paslaugų teikėją* (IPT), kuris užtikrintų ryšį tarp jūsų kompiuterio ir interneto.

Sužinokite, kokie IPT veikia jūsų vietovėje, nepamirškite pasitarti su draugais ir šeimos nariais apie jų potyrius arba pasiskaitykite apžvalgas ir naudotojų ataskaitas. Jūsų pasirinktas IPT jums pateiks instrukcijas, kaip prisijungti prie interneto (jums gali reikėti papildomos programinės įrangos arba specialios „dėžutės“, jungiamos prie jūsų telefono linijos).

Prisijungimo tipai

Priklausomai nuo kompiuterio modelio, vietos ir ryšio poreikių, prie interneto galima prisijungti vienu iš kelių būdų.

Telefoninis ryšys

Kai kuriuose kompiuteriuose įrengta telefoninė („modemo“) jungtis. Ji leidžia prisijungti prie interneto naudojantis telefono linija. Viena telefono linija nesuteikia galimybės naudotis modemu ir telefonu vienu metu. Šis prisijungimo būdas rekomenduojamas tik jei internetu naudojate ribotai, kadangi prisijungimo sparta yra maža ir paprastai mokama už buvimo prisijungus trukmę.

DSL (pvz., ADSL)

DSL (skaitmeninė abonemento linija) – tai „nuolat prijungtas“ ryšys, realizuojamas per telefono liniją. DSL ir telefonas naudoja skirtingą dažnį, todėl telefonu galima naudotis ir prisijungus prie interneto (tam reikalingas „mikrofiltras“, jungiamas į kiekvieną telefono lizdą ir leidžiantis išvengti trukdžių). Kad galėtumėte naudotis DSL paslauga, turite būti netoli DSL telefoninio mainų mazgo (ši paslauga kartais neteikiama kaimiškuose regionuose). Ryšio sparta paprastai priklauso nuo konkrečios vietos, tačiau DSL paprastai būna itin sparti ir patikima prieiga prie interneto. Kadangi ryšys nuolat įjungtas, paprastai mokamas fiksuotas mėnesinis mokestis.

Pastaba

DSL ryšiui reikalingas atitinkamas modemas. Modemą paprastai pateikia IPT, kai užsisakote paslaugą. Daugelis šių modemų turi maršruto parinktuvą, leidžiantį prisijungti prie tinklo ir naudotis „Wi-Fi“ ryšiu.

Kabelinė prieiga

Kabelinė prieiga – tai sparti ir nuolat veikianti interneto ryšio paslauga, teikiama kabelinės televizijos linija. Ši paslauga paprastai siūloma didesniuose miestuose. Naudojantis telefonu ir žiūrint kabelinę televiziją, tuo pat metu galima būti prisijungus prie interneto.

3G (WWAN arba „belaidis platusis tinklas“)

3G technologija leidžia išnaudoti mobiliojo ryšio tinklus (pvz., tuos, prie kurių jungiasi jūsų mobilusis telefonas) ir prisijungti prie interneto nebūnant namie. Jūsų kompiuteryje gali būti integruotas SIM kortelei skirtas lizdas, prie jo galima prijungti išorinį įrenginį, pvz., USB modemą ar netgi atitinkamai įrengtą mobilųjį telefoną.

Pastaba

Jei kompiuteryje įrengtas lizdas SIM kortelei, jums reikės derančios SIM kortelės ir sutarties su mobiliojo ryšio paslaugų teikėju.

Prieš naudodamiesi 3G funkcijomis, paklauskite savo paslaugų teikėjo, ar bus papildomų mokesčių, ypač – tarptinklinio ryšio mokesčių.

Tinklo jungtys

LAN (vietinis tinklas) – tai grupė kompiuterių (pvz., biurų pastate ar namie), bendrai naudojančių vieną ryšio liniją ir išteklius. Įrengus tinklą, galima bendrinti failus, išorinius įrenginius (pvz., spausdintuvą) ir interneto ryšį. LAN galima nustatyti naudojantis laidinėmis technologijomis (pvz., ethernetu) arba belaidėmis technologijomis (pvz., „Wi-Fi“ ar „Bluetooth“).

Belaidžiai tinklai

Belaidis LAN arba WLAN yra belaidis vietinis tinklas, galintis be laidų sujungti du ar daugiau kompiuterių. Įrengti belaidį tinklą lengva, o jį naudodami galite bendrinti failus, išorinius įrenginius ir interneto ryšį.

Kuo naudingas belaidis tinklas?

Mobilumas

Belaidžio LAN sistemos leidžia jums ir kitiems jūsų namų tinklo naudotojams turėti bendrą prieigą prie failų ir prie tinklo prijungtų įrenginių, pavyzdžiui, spausdintuvo ar skaitytuvo.

Taip pat galite bendrinti interneto ryšį su kitais savo namų kompiuteriais.

Greitas ir paprastas įrengimas

Įrengti belaidžio LAN tinklo sistemą galima greitai ir lengvai, taip pat nereikia tiesti laidų per sienas ir lubas.

Belaidžio LAN tinklo komponentai

Norint savo namuose įrengti belaidį tinklą, reikalingi šie prietaisai:

Prieigos taškas (maršruto parinktuvas)

Prieigos taškai (maršruto parinktuvai) yra dvikrypčiai siųstuvai-
imtuvai, transliuojantys duomenis į supančią aplinką. Prieigos taškai
veikia kaip laidinio ir belaidžio tinklo tarpininkai. Daugelis maršruto
parinktuvų turi integruotą DSL modemą, suteikiantį prieigą prie didelės
spartos DSL interneto ryšio. Pasirinktas IPT (internetu paslaugų
teikėjas) paprastai pateikia modemą / maršruto parinktuvą kartu su
savo paslaugų prenumerata. Atidžiai perskaitykite kartu su jūsų
prieigos tašku / maršruto parinktuvu pateiktą dokumentaciją ir
išsamias sąrankos instrukcijas.

Tinklo kabelis (RJ45)

Tinklo kabelis (dar vadinamas RJ45 kabeliu) yra naudojamas
pagrindiniam kompiuteriui prie prieigos taško prijungti (žr. iliustraciją
toliau). Šio tipo kabelį galima naudoti ir išoriniams įrenginiams prie
prieigos taško prijungti.

Belaidis adapteris

Kompiuteryje paprastai būna integruotas vidinis belaidis
adapteris. „Windows“ mygtukas arba valdymo elementai leidžia
jums suaktyvinti arba išaktyvinti adapterį.

Veikiančio tinklo diagrama

1. Prieigos taškas / maršruto parinktuvas
2. Stalinis kompiuteris
3. Modemas
4. Spausdintuvas
5. Nešiojamasis kompiuteris
6. Delnukas / išmanusis telefonas
7. Tinklo kabeliai (RJ45)

Belaidžio ryšio įjungimas / išjungimas

Daugelyje kompiuterių yra „Wi-Fi“ mygtukas, įjungiantis arba išjungiantis tinklo ryšį. Jei jūsų kompiuteris turi belaidę priėgą, tačiau neturi ryšio mygtuko, belaidžio ryšio funkciją galima įjungti arba išjungti bei bendrinimą tinklu valdyti naudojantis tinklo valdymo parinktimis. Nuspauskite „Windows“ klavišą (■) + W, įrašykite „HomeGroup“ (Namų grupė) ir tada spustelėkite **HomeGroup** (Namų grupė).

Įspėjimas

Naudotis belaidžiais įrenginiais skrendant lėktuvu draudžiama. Prieš lipdami į lėktuvą, išjunkite visus įrenginius, nes jie gali pakenkti lėktuvo veikimui, trukdyti ryšį, be to, tai gali būti neteisėta.

Pirmyn į internetą!

Internetui naršyti jums reikės programos, vadinamos interneto naršykle. *Internet Explorer* siūlo būdą lengvai ir saugiai naršyti internete. Kai įrengsite interneto priėgą ir prisijungsite, spustelėkite „Internet Explorer“ plytelę „Windows“ darbalaukyje ir – pirmyn į naują lygį!

Acer interneto svetainė

Pradžiai apsilankykite mūsų interneto svetainėje adresu www.acer.com. „Acer“ siekia nuolat teikti jums suasmenintą techninę pagalbą. Apsilankykite mūsų *Support* (Techninės pagalbos) skiltyje ir gaukite jūsų poreikiams pritaikytą pagalbą.

www.acer.com – jūsų portalas į veiklos internete ir paslaugų pasaulį: reguliariai čia lankytės, gaukite naujausios informacijos ir siųskitės failus!

Saugumas

Jūs tikriausiai nekantraujate susipažinti su įvairiausiomis interneto galimybėmis. Kad naršytumėte internetą saugiai, „Acer“ jūsų kompiuteryje įdiegė programų paketą „McAfee Internet Security Suite“.

„McAfee Internet Security Suite“ tyliai veikia foniniu režimu ir blokuoja įvairiausias kompleksines šių laikų grėsmes bei saugo jūsų tapatybę, kai apsiperkate, naudojantės internetinės bankininkystės paslauga ar naršote tinklalapius.

„McAfee Internet Security Suite“ užkerta kelią tapatybės vagystei internetu, aptinka ir pašalina šnipinėjimo programinę įrangą, naikina kompiuterinius virusus ir kirminus bei saugo nuo programišių išpuolių.

Apibrėžimai

Kas yra kompiuterinis virusas?

Kenkėjiška programinė įranga, paprastai vadinama „kompiuteriniais virusais“ – tai programos, sukurtos tam, kad užkrėstų ir pažeistų kompiuterius. Daugelis virusų plinta internetu, el. paštu arba per kenkėjiškas interneto svetaines. Tipinis virusas pats dauginasi ir neaptiktas išplinta dideliame skaičiuje kompiuterių. Kiti kenkėjiškų programų pavyzdžiai – „Trojos arkliai“, kirminai ir brukalas – gali įvairiais būdais užkrėsti jūsų kompiuterį, eikvoti išteklius ar užkimšti tinklą.

Pastaba

Acer garantuoja, kad jūsų kompiuteryje įsigijimo metu visiškai nėra virusų, tačiau bendrovė nekompensuoja kitų virusų padarytos žalos.

Kas yra šnipinėjimo programinė įranga?

Šnipinėjimo programine įranga bendroju atveju vadinamos nepageidaujamos programos, kurios internetu atsisiunčiamos į jūsų kompiuterį, dažnai – jums apie tai netgi nežinant. Patekusi į kompiuterį, tokia programa gali pradėti šnipinėti, stebėti jūsų naršymo veiklą, rinkti asmeninę informaciją, rodyti iškylančius langus ar netgi keisti jūsų kompiuterio konfigūraciją. Šnipinėjimo programinė įranga eikvoja jūsų kompiuterio išteklius, gali sulėtinti jūsų interneto ryšį ar visą kompiuterio veiklą ir netgi sukelti sistemos „lūžius“.

Šnipinėjimo programinę įrangą kartais naudoja nesąžiningos bendrovės jūsų internete lankomoms svetainėms stebėti ir sekti. Jos nustato jūsų žiniatinklio naršymo įpročius bei ekrane rodo tikslinius iškylančius reklaminius langus. Vis dėlto kai kurios šnipinėjimo programos neapsiriboja tik sekimu: jos netgi gali registruoti klavišų paspaudimus ir perimti slaptažodžius, todėl kelia rimtą grėsmę saugumui.

Kas yra kenkėjiška programinė įranga?

Kenkėjiška programinė įranga – tai programinė įranga, sukurta sąmoningai kenkti jūsų kompiuteriui. Kenkėjiškos programinės įrangos pavyzdžiai – kompiuteriniai virusai, kirminai ir „Trojos arkliai“. Kad apsaugotumėte savo kompiuterį nuo kenkėjiškos programinės įrangos, pasirūpinkite, kad jame būtų naudojama atnaujinta antivirusinė ir kenkėjišką programinę įrangą šalinanti programinė įranga.

Kas yra asmeninė užkarda?

Asmeninė užkarda – tai programa, sukurta užkirsti kelią neleistinai prieigai į privatų tinklą ar iš jo. Tai – tarsi skydas, saugantis jūsų interneto ryšį nuo nepageidaujamų prisijungimų, kuriais gali būti bandoma perimti jūsų kompiuterio kontrolę, įdiegti ar platinti virusus bei kenkėjiškas programas. Kiekvienas prisijungimas prie jūsų kompiuterio yra stebimas užkardos, aptinkant programas, kurios mėgina priimti informaciją be jūsų leidimo ir pateikiant perspėjimą. Tokiu atveju jūs galite nuspręsti, ar leisti prisijungimą: jei jame dalyvauja jūsų šiuo metu naudojama programa, paprastai tokį leidimą duodate (pvz., žaidimas, besijungiantis prie daugelio žaidėjų serverio ar turinį atnaujinanti enciklopedija).

Kaip apsaugoti savo kompiuterį

Nuo kibernetinių atakų galima apsisaugoti ganėtinai paprastais būdais: pasinaudojus keliais techniniais patarimais ir sveiku protu, galima užkirsti kelią daugeliui antpuolių. Bendruoju atveju internetiniai nusikaltėliai bando uždirbti pinigų kaip įmanoma greičiau ir lengviau. Kuo sunkesniu paversite jų darbą, tuo labiau tikėtina, kad jie paliks jus ramybėje ir leisies ieškoti lengvesnio grobio. Toliau pateikiami patarimai ir pagrindinė informacija, kaip išvengti internetinės apgaulės.

Pasirūpinkite savo kompiuterio naujausiais pataisų paketais ir atnaujinimais

Vienas iš geriausių būdų išvengti programišių antpuolių – diegti pataisų paketus ir kitas programinės įrangos pataisas, kai tik jos išleidžiamos. Reguliariai naujindami kompiuterį, neleisite programišiams pasinaudoti programinės įrangos silpnybėmis (saugumo spragomis) ir įsilaužti į jūsų sistemą.

Nors reguliariai naujindami kompiuterį neapsisaugosite nuo visų atakų, tačiau programišiams bus gerokai sunkiau gauti prieigą prie jūsų sistemos, bus visiškai užblokuota galimybė surengti daugelį bazinių ir automatizuotų atakų, o to gali pakakti, kad daugelis mažiau užsispyrusių įsilaužėlių paliktų jus ramybėje ir leistųsi ieškoti labiau pažeidžiamo kompiuterio kur nors kitur.

Daugelį naujausių „Microsoft Windows“ ir kitos programinės įrangos versijų galima sukongūruoti automatiškai atsisųsti ir įdiegti atnaujinimus, kad nereikėtų patiems reguliariai ieškoti, ar neišleista naujų programinės įrangos versijų. Išnaudokite savo programinės įrangos automatinio atnaujinimo funkcijas, nes tai – puiki pradžia didinant interneto naudojimo saugą.

Apginkluokite savo kompiuterį apsaugos programine įranga

Baziniam saugumui internete užtikrinti reikalingos kelių tipų apsaugos programos. Tarp apsaugos programinės įrangos pagrindų – užkardos ir antivirusinės programos. Užkarda dažniausiai tampa jūsų kompiuterio priešakine gynybine linija, ji kontroliuoja, kam suteikiama teisė internetu palaikyti ryšį su jūsų kompiuteriu. Užkarda – tai tarsi policininkas, stebintis duomenų srautus iš interneto į kompiuterį ir atgal, leidžiantis žinomai saugius ryšius ir blokuojantis „blogą“ srautą, pvz., atakas, kad jos nepasiektų jūsų kompiuterio.

Kita gynybine linija daugeliu atvejų tampa jūsų antivirusinė programa, kuri stebi visą veiklą internete, pvz., el. paštą, žiniatinklio naršymą ir saugo kompiuterį nuo virusų, kirminų, „Trojos arklių“ ir kitų kenkėjiškų programų. Jūsų antivirusinę ir šnipinėjimo programų šalinimo programas galima sukongūruoti atsinaujinti automatiškai: jos tai turi daryti jums kaskart jungiantis prie interneto.

Pastaruojų metu išpopuliarėjo integruoti apsaugos paketai, pvz., „McAfee Internet Security Suite“, kuriuose yra užkarda, antivirusinė programa, šnipinėjimo programinę įrangą šalinanti programa bei kitos funkcijos, pvz., brukalo naikinimo ir tėvų kontrolės. Šie paketai vienoje vietoje siūlo visas internetinei apsaugai reikalingas programas. Daugeliui naudotojų vienas visapusiškas paketas yra patrauklesnis nei būtinybė diegti, konfigūruoti ir naujinti kelių skirtingų tipų apsaugos programas.

Jūsų „Acer“ sistemoje yra įdiegta pilna „McAfee Internet Security Suite“ versija. Joje numatyta nemokama bandomoji apsaugos atnaujinimų prenumerata. Būtinai ją suaktyvinkite!

Nustatykite „stiprius“ slaptažodžius ir saugiai juos laikykite

Slaptažodžiai – šiandieninė gyvenimo internete dalis, mes juos naudojame viskam: nuo gėlių užsakymo ir internetinės bankininkystės iki prisijungimo prie mėgstamos avialinijų interneto svetainės, kai norime sužinoti, kiek mylių sukaupėme. Pasinaudokite toliau pateikiamais patarimais ir užtikrinkite naudojimosi internetu saugumą:

- Siekiant užtikrinti slaptažodžio saugumą ir neleisti, kad jį sužinotų kiti, pirmiausia reikia pasirinkti tokį slaptažodį, kurio būtų neįmanoma lengvai atspėti. Stiprus slaptažodis susideda iš aštuonių arba daugiau ženklų, jame naudojamos raidės, skaičiai ir specialieji ženklai (pvz., # \$ % ! ?). Slaptažodžiui sudaryti nerekomenduojama naudoti: savo prisijungimo vardo, bet kokių sąsajų su asmenine informacija, pvz., pavardės ar žodžių, kuriuos galima rasti žodyne, ypač – „slaptažodis“. Tokioms veikloms kaip internetinė bankininkystė apsaugoti stenkitės nustatyti ypač stiprius ir unikalius slaptažodžius.
- Laikykite savo slaptažodžius saugioje vietoje ir nenaudokite to paties slaptažodžio visoms interneto tarnyboms.
- Reguliariai keiskite slaptažodžius. Tai reikia daryti bent kas 90 dienų. Taip apribosite galimą žalą, kurią koks nors asmuo galėtų jums padaryti gavęs prieigą prie jūsų paskyros. Jei vienoje iš savo interneto paskyrų pastebėjote ką nors įtartino, pirmiausia pasikeiskite savo slaptažodį.

Saugokite savo asmeninę informaciją

Naudodami savo asmeninę informaciją (pvz., pavardę, namų adresą, telefono numerį, el. pašto adresą) internete, būkite atsargūs. Kad galėtumėte pasinaudoti daugeliu internetinių paslaugų, neišvengiamai turėsite suteikti asmeninės informacijos, kad būtų tinkamai tvarkomi apskaitos dokumentų ir įsigytų prekių pristatymo reikalai. Kadangi retai įmanoma neatskleisti asmeninės informacijos, peržvelkite toliau pateikiamą sąrašą, kur rasite patarimų, kaip internete saugiai dalintis asmenine informacija:

- **Saugokitės suklastotų el. laiškų.** Suklastotus el. laiškus galimai išduoda rašybos klaidos, prastas teksto stilius, keisti išsireiškimai, interneto svetainės su keistais plėtiniais, interneto adresai, susidedantys vien iš skaičių (paprastai jame būna žodžiai) ir kiti neįprasti dalykai. Be to, sukčiavimo žinutėse paprastai prašoma reaguoti greitai, kad paskyra neva nebūtų užverta ir užtikrintumėte savo apsaugą, arba raginama operatyviai suteikti informacijos, nes kitaip nutiks kažkas blogo. Neužkibkite ant tokio kabliuko.
- **Neatsakykite į el. laiškus, kuriuose klausiama jūsų asmeninės informacijos.** Teisėtos bendrovės asmeninei informacijai gauti nesiuntinėja el. laiškus. Jei abejojate, susisiekite su ta bendrove telefonu arba įrašykite jos interneto adresą į naršyklės adreso laukelį. Tokiuose laiškuose nespaužinėkite nuorodų, nes jos gali nukreipti jus į kenkėjiškas sukčių svetaines.
- **Ypač saugokitės sukčių interneto svetainių, naudojamų asmeninei informacijai vogti.** Norėdami apsilankyti svetainėje, įrašykite adresą (URL) tiesiai į interneto naršyklės adreso laukelį ir nespaužinėkite nuorodų, pateikiamų el. pašto ar momentinėje žinutėje. Sukčiai dažnai suklastoja šias nuorodas, kad jos atrodytų įtikinamai.
Internetinių parduotuvių, bankininkystės ir kitos interneto svetainės, kuriose naudojama slapta informacija, adrese po raidžių „http“ turi turėti raidę „s“ (pvz., <https://www.manobankas.lt>, o ne <http://www.manobankas.lt>). Raidė „s“ šiuo atveju reiškia saugumą ir turi būti pateikta visais atvejais, kai prašoma įvesti prisijungimo duomenis ar pateikti kitą slaptą informaciją. Dar vienas ženklas, kad jūsų ryšys saugus – maža spynos piktograma naršyklės apačioje (paprastai – dešiniajame kampe).

- **Atkreipkite dėmesį į interneto svetainių ir programinės įrangos privatumo taisykles.** Svarbu prieš dalinantis suprasti, kaip organizacija gali rinkti ir naudoti jūsų asmeninę informaciją.
- **Saugokite savo el. pašto adresą.** Brukalo ir apgavikiškų el. laiškų siuntėjai kartais išsiunčia milijonus laiškų galimai egzistuojančiais el. pašto adresais, tidėdamiesi surasti potencialią auką. Jei atsakysite į tokius pranešimus arba netgi atsisiųsite vaizdus, tikrai būsite įtraukti į jų sąrašus ir ateityje gausite daugiau panašaus pobūdžio e. laiškų. Taip pat būkite atsargūs skelbdami savo el. pašto adresą interneto naujienų grupėse, tinklaraščiuose ar internetinėse bendruomenėse.

Internetiniai pasiūlymai, kurie atrodo per geri, kad būtų rimti, dažniausiai tėra apgavystės

Sena patarlė „nemokamas sūris – tik pelėkautuose“ aktuali ir šiandien. Tariamai „nemokama“ programinė įranga, pvz., ekrano užsklandos ar šypsenėlės, slapti investavimo trukai, kurie „garantuotai“ uždirbs jums turtus ir konkursai, kuriuos netikėtai laimėjote net ir nedalyvavę – tai jūsų dėmesiui pritraukti bendrovių naudojamas masalas.

Nors tokiais atvejais gal ir nereikės tiesiogiai sumokėti už programinę įrangą ar paslaugą, tokios atsisiųstos nemokamos programos ar užsakytos paslaugos gali būti prikimos reklaminės programinės įrangos, kuri seks jūsų elgseną ir rodys nepageidaujamus reklaminius pranešimus. Be to, kad atsiimtumėte žadamą „prizą“, gali tekti atskleisti asmeninę informaciją arba ką nors nusipirkti. Jei pasiūlymas atrodo neįtikėtinais patrauklus, paklauskite draugų nuomonės, perskaitykite smulkiais raidėmis parašytą tekstą arba – dar geriau – tiesiog ignoruokite jį.

Reguliariai peržiūrėkite banko ir kreditinių kortelių ataskaitas

Tapatybės vagystės ir internetinių nusikaltimų žalą galima gerokai sumažinti pastebėjus faktą tuojau pat po duomenų vagystės ar pirmo mėginimo pasinaudoti jūsų informacija. Vienas iš lengviausių būdų pastebėti, kad kažkas ne taip – peržvelgti jūsų banko ir kreditinių kortelių bendrovių siunčiamas mėnesines ataskaitas ieškant neįprastų transakcijų.

Be to, daugelis bankų ir tarnybų naudoja įvairias nusikalstamumo prevencijos sistemas, akcentuojančias tokią neįprastą pirkimo elgseną (pvz., gyvendami Vilniuje staiga imate Budapešte masiškai pirkti šaldytuvus). Kad aprobuotų tokius neįprastus pirkimo sandorius, banko darbuotojai gali jums paskambinti ir paprašyti patvirtinimo. Į tokius skambučius būtina reaguoti nedelsiant: tai – užuomina, kad galimai nutiko kažkas negero.

Apginkluokite savo kompiuterį „Windows“ apsaugos priemonėmis

„Windows“ siūlo daug įvairių apsaugos programų.

„Windows“ atnaujinimai

Jei turite aktyvų interneto ryšį, „Windows“ gali atlikti svarbių jūsų kompiuteriui atnaujinimų paiešką ir juos automatiškai įdiegti. Tarp tokių atnaujinimų paminėtinos saugumo pataisos ir programų atnaujinimai, galintys pagerinti darbo su kompiuteriu procesą ir padėti apsaugoti jūsų kompiuterį nuo naujų virusų ir atakų.

Kaip žinoti, kada kompiuteriui kyla pavojus?

Jei *Action Center* (Veiksmų centras) pateikia perspėjimą arba kompiuteris ima padrikai veikti, netikėtai „lūžta“ ar kai kurios programos veikia neteisingai, galbūt jūsų kompiuteryje įsidiegė kenkėjiška programinė įranga. Vis dėlto negalima kaltę už visas kompiuterio bėdas suversti tariamam virusui! Jei įtariate, kad jūsų kompiuteris užkrėstas, pirmiausia reikia atnaujinti (jei to dar nepadarėte) antivirusinę bei šnipinėjimo programinę įrangą šalinančias programas ir jas paleisti.